

Årsrapport 2021

INNHold

Hva gjør Regelrådet?	3
Hvem er med i Regelrådet?.....	5
LEDERS BERETNING.....	6
Regelrådet – et viktig forenklingstiltak	7
INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL.....	10
Hovedtall for 2021	11
Virksomhet og samfunnsoppdrag	12
Resultatkjede for Regelrådet i 2021.....	13
Organisasjon og ledelse	14
ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER.....	15
Prioriteringer og ressursbruk	16
Kartlegging av relevante regelforslag.....	17
Kartlegging av regelforslag knyttet til koronapandemien	21
Regelrådets uttalelser.....	23
Oversikt over prosessen for arbeid med uttalelser.....	25
Resultater av regelrådets uttalelser.....	26
Veiledningsaktivitet og informasjonsarbeid.....	27
Regelforenkling og regulering.....	30
Formannskapet i RegWatchEurope.....	33
Regelrådet i media.....	35
STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN.....	36
Styring og kontroll i virksomheten.....	37
VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER.....	40
Vurdering av framtidsutsikter.....	41
ÅRSREGNSKAP 2021.....	44
Ledelseskommmentar til årsregnskapet for 2021	45
Prinsippnote til årsregnskapet	46
Bevilgningsrapportering.....	48
Artskontorrapportering.....	50
Vedlegg: Regelrådets uttalelser i 2021.....	54

HVA GJØR REGELRÅDET?

Regelrådet skal bidra til at næringslivet ikke påføres unødvendige byrder gjennom nytt eller endret regelverk.

Regelrådet kartlegger regelforslag som sendes på høring

Regelrådet gjennomgår alle forslag til nye og endrede lover og forskrifter som påvirker næringslivet. Vi kartlegger blant annet hvilke bransjer som blir berørt og om høringsdokumentene sier noe om hvor store kostnadene for næringslivet antas å bli. Det gir oss også et verdifullt innblikk i utviklingen i kvaliteten på utredninger av forslag til regelverk som påvirker næringslivet.

Regelrådet gir uttalelser til regelforslag mens de er på høring

Regelrådet vurderer nøye hvilke forslag som påvirker næringslivet i betydelig grad. Kartleggingen hjelper oss å velge ut saker til uttalelser. Regelrådet gir uttalelser til regelverksforlag når disse er på høring. I uttalelsene konkluderer Regelrådet med om forslaget er tilstrekkelig utredet («grønt lys»), om utredningen har svakheter («gult lys») eller om forslaget ikke er tilstrekkelig utredet («rødt lys»).

Regelrådet peker på mangler i beslutningsgrunnlaget og unødvendige kostnader

Unødvendige reguleringskostnader som påføres næringslivet gir lavere verdiskapning. God regelverksutvikling krever at ulike alternativer utredes og vurderes. Dersom kun ett alternativ utredes, kan mindre byrdefulle og smartere alternativer overses. Regelrådet jobber aktivt med å veilede departementer og direktorater i saker der vi ser mangler i beslutningsgrunnlaget som kan gjøre at reguleringen påfører næringslivet unødvendige kostnader. Regelrådet er også en pådriver for at det utføres beregninger av kostnadene for næringslivet i forbindelse med nye regelverksforslag.

Regelrådet passer på at små virksomheter ikke blir glemt

De fleste virksomheter i Norge er små virksomheter, og disse bidrar i stor grad til den samlede verdiskapningen og sysselsettingen. Regelrådet jobber for å øke bevisstheten om at tiltak kan påvirke små virksomheter annerledes enn store virksomheter. For eksempel kan administrative oppgaver pålagt gjennom regelverk være mer krevende for små enn for store virksomheter.

Regelrådet har aktiv dialog med forvaltningen og gir råd om god regulering

Gjennom uttalelsene sier Regelrådet ifra når regelverksforslag ikke er godt nok utredet. Gjennom veiledning gir vi råd om hvordan utredninger kan bli bedre før de sendes på høring. Ved direkte dialog med forvaltningen utveksler vi erfaring og kunnskap om hva som skal til for å lage bedre beslutningsgrunnlag. Vi gir også generell veiledning om god regulering, holder foredrag og publiserer nyttig stoff på vår nettside www.regelradet.no.

Regelrådet følger den faglige utviklingen om regelforenkling og regulering av næringsvirksomhet

Regelrådet følger den faglige utviklingen og praksisen innenfor regelforenkling og regulering av næringsvirksomhet både i Norge og internasjonalt.

HVEM ER MED I REGELRÅDET?

LEDER

Sandra Riise,
Oslo

tidligere
administrerende direktør
i Regnskap Norge

NESTLEDER

Joar Grimsbu,
Trondheim

advokat og partner i
Arntzen de Besche

RÅDSMEDLEM

Øystein Moan,
Oslo

styreleder i Visma

RÅDSMEDLEM

Siri Pettersen
Stranden, Bergen

professor em. i
samfunnsøkonomi ved
Norges
Handelshøyskole

RÅDSMEDLEM

Just Hjalmar Johansen,
Sortland

daglig leder i Johansen
Consult AS

VARAMEDLEM

Gry Agnete Alsos,
Bodø

professor og dekan ved
Handelshøgskolen Nord
universitet

1

LEDERS BERETNING

REGELRÅDET – ET VIKTIG FORENKLINGSTILTAK

Året vi har bak oss ble viktig for Regelrådet – på flere måter. Vi opprettholdt et godt aktivitetsnivå med uttalelser og veiledningsarbeid og fikk stort utbytte av å lede det europeiske regelråds-samarbeidet i RegWatchEurope. I juni diskuterte Stortinget forenklingstiltak for næringslivet og et bredt flertall vedtok følgende:

«Stortinget ber regjeringen fastsette et mål om 11 mrd. kroners reduksjon i næringslivets administrative kostnader knyttet til pålagte regler og skjemavelde fra det offentlige innen 2025.»

Samtidig påbegynte KPMG en evaluering av Regelrådet på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet. Evalueringen ble presentert i november 2021 og konkluderte med at Regelrådet er et kostnadseffektivt tiltak for å gjøre hverdagen enklere for norsk næringsliv og et verktøy for å nå de forenklingsmål Stortinget stilte opp.

REGELRÅDET KARTLEGGER ALLE FORSLAG TIL NYE REGLER

Regelrådet gjennomgår alle saker om nytt eller endret regelverk som påvirker næringslivet og avgir uttalelser i de sakene som vi anser er viktigst for næringslivet. Både i kartleggingen og i

uttalelsene tar vi stilling til om virkningene for næringslivet er tilstrekkelig kartlagt og beregnet. Vi forsøker også å finne ut om målene med nytt regelverk kan oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet.

Regelrådet har kun eksistert i fem år. Ifølge den nylig fremlagte evalueringen har vi allerede bidratt til besparelser for næringslivet. Besparelsene vil etter min mening overgå kostnaden ved å drive Regelrådet i mange år framover.

Svakheter i utredningskvaliteten er et problem for de som skal fatte beslutningene, og det øker risikoen for at vi får regler som øker næringslivets kostnader og svekker verdiskapingen. Våre data viser imidlertid at utviklingen gradvis går i riktig retning på dette området. Videre viser evalueringen at Regelrådets informasjons- og veiledningsrolle har vært med på å bidra til at flere av regelprodusentene nå legger større vekt på utredningsoppgavene. For at den positive utviklingen skal fortsette må forenkling og kostnadseffektivitet være klare mål ved all ny regulering av næringslivet, og nye regler må være basert på gode og grunnleggende utredninger.

JEVN STRØM AV LOV- OG FORSKRIFTSFORSLAG SOM BERØRER NÆRINGSLIVET

De siste fem årene har det blitt sendt ut mer enn 1400 forslag til nye eller endrede lover og forskrifter som be-

rører næringslivet, og litt under halvparten av disse er EØS-relatert. Samtlige forslag er gjennomgått av Regelrådet og dataene er registrert i en egen database. Spørsmålet vi stiller oss er: blir konsekvensene for næringslivet tilfredsstillende utredet når nye lover og forskrifter skal besluttes?

Som gjennomgangen i denne årsrapporten viser (se kap. 3) er svaret dessverre alt for ofte nei. I ett av fem høringsforslag som berører næringslivet og som ble sendt på høring i 2021, omtales ikke konsekvensene for næringslivet overhodet. I alt for få saker utredes det alternativer, og hensynet til de minste bedriftene er kun vurdert i noe over ti prosent av sakene. Det gir særlig grunn til uro at hensynet til de minste bedriftene så sjelden vurderes. De små bedriftene utgjør det store flertallet av norske bedrifter og som oftest har de klart begrensede administrative ressurser og i noen sammenhenger mindre muligheter til å kjøpe tjenester lokalt for å dekke administrative behov.

Regelrådet har registrert at kun ett av fem forslag eksplisitt foreslår forenklinger for næringslivet. Mer generelt ser vi at beregninger av de økonomiske konsekvensene ofte er helt fraværende på tross av at slike beregninger er en forutsetning for å kunne følge opp Stortingets vedtak om forenkling for næringslivet. Om forvaltningen skal svare skikkelig på Stortingets forenklingsvedtak er det viktig at det i hver enkelt sak er en egen vurdering av virkningene for næringslivet.

REGULERING MÅ VÆRE EFFEKTIV OG NØYE VURDERT OPP MOT ALTERNATIVE VEIER TIL MÅLET

En av våre viktige oppgaver er å følge den faglige utviklingen nasjonalt og internasjonalt og gi informasjon og veiledning som fremmer effektiv regulering. Det skjer mye på dette fagområdet internasjonalt. Vi mener vi kan lære mye av andre. Regelrådet har god kontakt med de internasjonale ressursmiljøene på området, og vi er opptatt av å videreformidle beste praksis.

Beste praksis innenfor reguleringspolitikk innebærer å ta i bruk flere virkemidler, og å involvere næringslivet i dette arbeidet. Effektiv regulering bør bygge på sunn fornuft, være målrettet, enkel å oppfylle og unngå unødige byrder. God regulering fokuserer på effektiv bruk av data, er teknologinøytral, tar hensyn til krav om bærekraft, fremmer innovasjon og er koordinert med andre land. Sist, men ikke minst, må det legges til rette for at reguleringen kan stå seg i fremtiden. En bør hele tiden stille spørsmål om det finnes mindre byrdefulle alternativer, som for eksempel bruk av standarder og funksjonsbasert regulering, gi informasjon, premiere, motivere til ny adferd, sertifisere eller drive markedsovervåkning.

INTERNASJONALT REGELVERKSSAMARBEID BLIR STADIG VIKTIGERE

Om lag 40 prosent av alle reguleringene vi gjennomgår, er knyttet til EØS-avtalen. På bakgrunn av våre erfaringer har Regelrådet gitt innspill til det pågående arbeidet i forvaltningen med å gjennomgå og forbedre

prosessen med å implementere nye EU-reguleringer i norsk rett. Regelrådet har blant annet pekt på ulike måter å forbedre høringsprosessen på, herunder involveringen av berørte næringer i Norge. Vi observerer at noen etater har et tett samarbeid med EU om nye reguleringer og er godt orientert om hva som kommer, mens andre ikke synes å prioritere EØS-sakene godt nok.

På vårt område er kunnskapsutveksling med EUs regelråd, Regulatory Scrutiny Board, sentralt. Gjennom vårt nettverk RegWatchEurope har vi tilgang til andre lands vurderinger av den europeiske utviklingen. Våre europeiske

kollegaer har viktige erfaringer med implementering av EU-regelverk.

For en liten, åpen økonomi som den norske er gode rammebetingelser for næringslivet et viktig konkurransefortrinn. Vi må hele tiden jobbe for å regulere næringslivet og vedta forenklinger som gjør at våre bedrifter ikke kommer dårligere ut sammenlignet med internasjonale konkurrenter.

Sandra Riise, leder av Regelrådet

2

INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL

HOVEDTALL FOR 2021

NØKKELTALL OM REGELRÅDETS VIRKSOMHET

	2021	2020
Antall uttalelser rådet har gitt	36	38
Antall regelverksforslag kartlagt	296	316
Antall ansatte	9	8
Antall avtalte årsverk	8,3	8
Antall utførte årsverk	7,7	7,7

NØKKELTALL OM REGELRÅDETS ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER

	2021	2020
Samlet tildeling på post 01-99	11 865 000 kr	11 585 000 kr
Regelrådets driftsutgifter	10 652 793 kr	10 029 793 kr
Utnyttelsesgrad post 01-29	91 %	88 %
Andel av driftsutgifter til lønn og honorarer	80 %	81 %

VIRKSOMHET OG SAMFUNNSOPPDRAG

Regelrådet er et forvaltningsorgan som er administrativt underlagt Nærings- og fiskeridepartementet. Rådet har en fri og uavhengig stilling, og departementet har ingen instruksjonsrett i faglige spørsmål. Regelrådets samfunnsoppdrag er å bidra til økt verdiskaping ved at næringslivet ikke påføres unødvendige byrder gjennom nytt eller endret regelverk. Vår hovedoppgave er å gi en ekstern kvalitetskontroll av utredninger som berører næringslivet, og å være en objektiv «vaktbikkje» som påser at konsekvensene for næringslivet er tilstrekkelig utredet.

REGELRÅDET SKAL BIDRA TIL Å FREMME GODE BESLUTNINGSGRUNNLAG OG EFFEKTIV

REGULERING AV NÆRINGSLIVET

Dette gjør vi gjennom rådgivende uttalelser til forslag til lover og forskrifter

når det er høring, og gjennom generelt veiledningsarbeid overfor departementer og direktorater som lager regelverk.

Regelrådet skal også følge den faglige utviklingen og praksisen på områdene regelforenkling og regulering og skal videreformidle informasjon og generell veiledning som fremmer god og effektiv regulering av næringslivet.

Regelrådet tar del i internasjonalt arbeid på våre fagområder. De europeiske regelrådene med noenlunde lik rolle som det norske Regelrådet er samlet i organisasjonen RegWatch-Europe. Gjennom denne organisasjonen har vi også tett kontakt med EU-kommisjonens eget regelråd, Regulatory Scrutiny Board (RSB). Regelrådet jobber også i OECD Regulatory Policy Committee for å følge med på den faglige utviklingen.

REGELRÅDETS MANDAT

- 1. Gi rådgivende skriftlige uttalelser ved høring av forslag til nye eller endrede lover og forskrifter.*
- 2. Følge den faglige utviklingen og praksisen på områdene regelforenkling og regulering.*
- 3. Gi generell veiledning som skal fremme effektiv regulering.*
- 4. Kan bistå departementer med å granske konsekvensutredninger som medfølger forslag fra EU.*

RESULTATKJEDE FOR REGELRÅDET I 2021

Våre ressurser

11,9 millioner kroner i bevilgning.
7,7 utførte årsverk i sekretariatet.
Fem rådsmedlemmer og ett varamedlem.

Våre aktiviteter

Vurdering av utredninger av forslag til regelverk.
Følge den faglige utviklingen på områdene regelforenkling og regulering.
Samarbeid med nordiske, europeiske og internasjonale organisasjoner med lignende formål.
Utarbeidelse av veiledningsmateriell.

Våre produkter og tjenester

Rådgivende uttalelser.
Generell veiledning.
Bistand med å granske konsekvensutredninger som medfølger forslag fra EU.

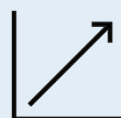
Vår målgruppe

Departementer og direktorater som lager forslag til nytt og/eller endret regelverk.
Næringslivet som er påvirket av regelverket vi uttaler oss om.
Politikere som er tjent med bedre beslutningsgrunnlag.

Effekter for næringslivet

Konsekvenser for næringslivet blir bedre belyst i forslag til regelverk.
Bedre beslutningsgrunnlag tilrettelegger for bedre regulering av næringslivet.
Færre unødvendige byrder for næringslivet.

Samfunnseffekter

Økte muligheter for verdiskapning og konkurransekraft i norsk næringsliv.
Økt tillit til utformingen av statlige tiltak.

ORGANISASJON OG LEDELSE

RÅDET

Medlemmene av Regelrådet ble utnevnt av Kongen i statsråd den 11. desember 2015. Samtlige medlemmer har etter dette blitt oppnevnt for en ny periode. Rådet består av en leder, en nestleder, tre øvrige rådsmedlemmer og ett varamedlem. Rådsmedlemmene har normalt en funksjonstid på fire år med mulighet for forlengelse én periode. Fram til slutten av 2018 har sammensetningen av rådets medlemmer og varamedlemmer vært uendret, men ett varamedlem ble omgjort til ordinært medlem fra og med 2019.

Rådsmedlemmene har blitt valgt i kraft av sin kompetanse, faglige integritet og brede kunnskap om næringslivets rammevilkår og den norske regelverksprosessen. De har også ulik geografisk tilknytning.

Regelrådet har avholdt møter om lag én gang i måneden, til sammen ti møter i perioden januar til desember 2021. Ett møte kunne gjennomføres fysisk, mens de resterende ni møtene har blitt avholdt digitalt. Mellom møtene har rådet også behandlet enkelte saker elektronisk.

SEKRETARIATET

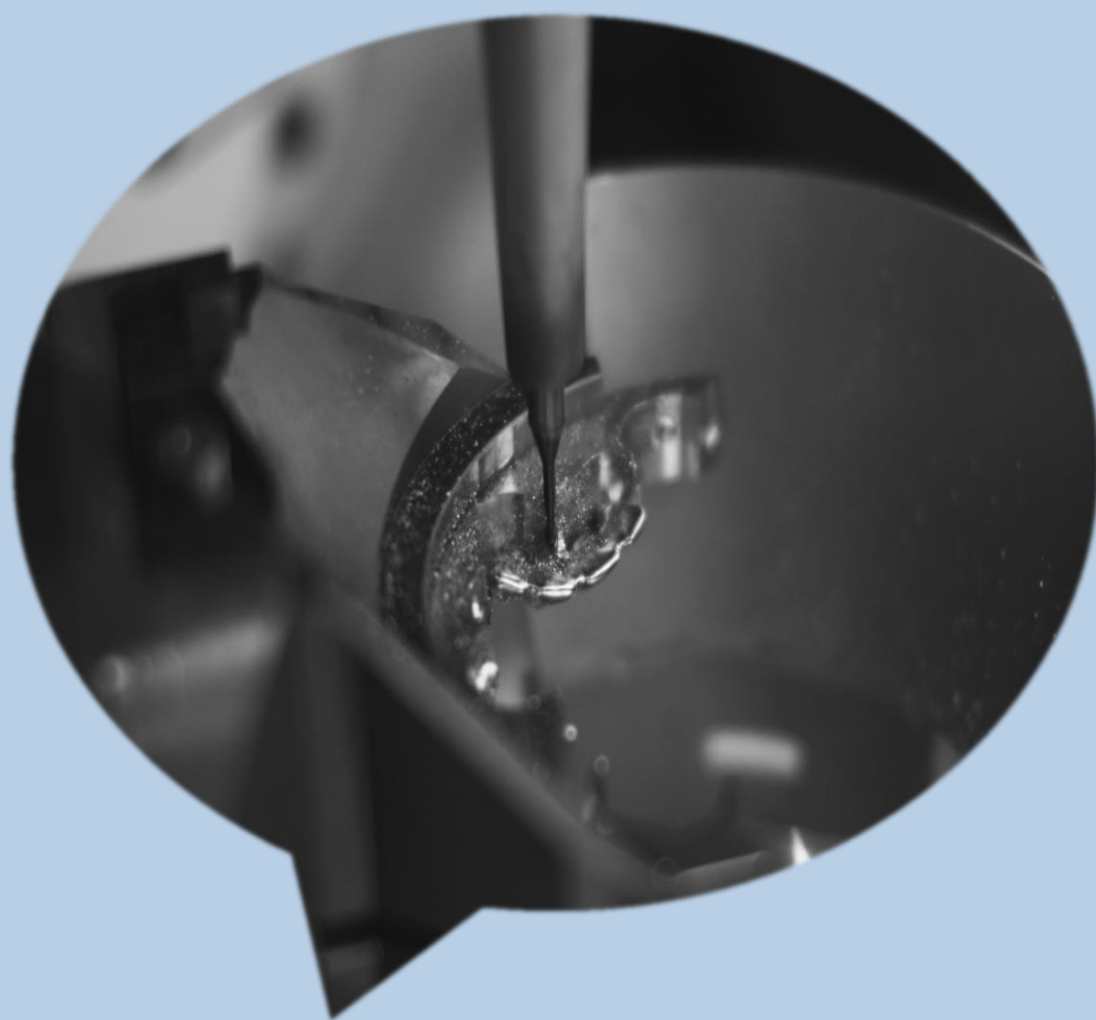
Til Regelrådet er det knyttet et sekretariat som blant annet bistår i utarbeidelsen av utkast til uttalelser som rådet behandler. Sekretariatet er også ansvarlig for løpende saksbehandling, veiledningsarbeid og for å følge opp ansvarlige departementer og direktorater som mottar kritiske uttalelser. Regelrådet tar også del i flere internasjonale fora, hvor både rådet og sekretariatet kan delta.

Sekretariatet er lokalisert i Hønefoss og har ni ansatte. Vi har hatt vikar for en ansatt i foreldrepermisjon deler av året, men ellers har det ikke vært endringer i sekretariatet i løpet av 2021. De ansatte har bakgrunn fra økonomi og jus.

Dag Aarnes har vært sekretariatets leder siden 2018. Aarnes er utdannet samfunnsøkonom og har bred erfaring med næringslivsrelatert arbeid fra statlig sektor, næringsorganisasjoner og privat næringsliv.

3

ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

PRIORITERINGER OG RESSURSBRUK

2021 ble et nytt år da koronapandemien preget virksomheten i Regelrådet. Vi fortsatte med utstrakt bruk av hjemmekontor og digitale møter. Uttalelser har også gjennom 2021 vært hovedprioriteringen, med nesten like mange uttalelser i 2021 som i 2020. Det internasjonale arbeidet ble noe mer ressurskrevende enn tidligere år (se under) og evalueringen av Regelrådet tok også mye tid for oss.

Regelrådet har fortsatt å prioritere oppbygging av kompetanse og effektivitet i organisasjonen, samt å bygge ut stadig tettere faglig samarbeid med internasjonale organisasjoner og regelråd i andre land. Dette har lagt grunnlaget for grundigere og bedre arbeid med hver enkelt uttalelsessak, og mer konsistent kartlegging av de mer enn 300 sakene som totalt sett er innenfor rådets mandat.

Erfaringer fra de foregående år viser at uttalelsene åpner for dialog og informasjonsutveksling med regelprodusenter.

Regelrådet har videreført praksisen fra tidligere år, og har også i 2021 prioritert møter og dialog med alle departementer og direktorater som mottar uttalelser med vesentlig kritikk.

Regelrådet har, så langt det har vært mulig, fortsatt aktiviteten innenfor foredragsvirksomhet og deltakelse i

ulike nettverk som samarbeider om bedre utredninger og reguleringer. Sammen med arbeidet med oppfølging av enkeltsaker, har dette gitt innsikt i de utfordringene som norske regelprodusenter står overfor. I 2021 tok vi, i samarbeid med Standard Norge og Norsk Elektroteknisk Komite, initiativet til et større faglig arbeid for å kartlegge og gi tilrådninger om bruk av standarder i reguleringer av næringslivet. Oppdraget med studien gikk til Menon Economics og blir finansiert av Standard Norge, Norsk Elektroteknisk Komite og NFD, i tillegg til Regelrådet.

Kartleggingen og det årlige arbeidet vi gjør med sporing av alle saker der vi har avgitt uttalelser, gir verdifull informasjon om utviklingen i kvaliteten på utredninger av nytt regelverk. Disse dataene gir alt i alt et mer fullstendig bilde av generelle utviklingstrekk enn uttalelsessakene. Uttalelsessakene går imidlertid mye dypere inn i enkeltforslagene og de gir også over tid grunnlag for å se på utviklingstrekk og endringer. Ut over dette gjennomfører vi også jevnlig sporing av saker hvor vi har hatt uttalelser, se nærmere redogjørelse lenger ut i dette kapitlet.

Regelrådet har fortsatt å utvide sitt internasjonale engasjement. I 2021 ledet vi arbeidet i RegWatchEurope og deltok aktivt i den norske delegasjonen til Regulatory Policy Committee (RPC) i OECD. 2021 ble et dynamisk år for RegWatchEurope med flere faglige seminarer og møter enn noe tidligere år siden Norge ble medlem.

KARTLEGGING AV RELEVANTE REGELFORSLAG

Sekretariatet registrerer alle høringer av forslag til nye eller endrede lover og forskrifter som berører næringslivet. Vi kartlegger disse høringene og gjør en overordnet vurdering av utredningskvaliteten. Kartleggingen brukes som et utgangspunkt for rådets valg av saker til uttalelse. Regelrådet bruker også kartleggingen til å identifisere trekk og tendenser i utredningsarbeidet i Norge slik det kommer til uttrykk i høringsnotater.

Fra tildelingsbrevet:

Regelrådets arbeid skal føre til uttalelser til forslag til nytt eller endret regelverk som påvirker næringslivets rammebetingelser.

Indikatorer:

- Antall kartlagte regelverksforslag per år
- Andel regelverksforslag som omtaler SMB-hensyn og som eksplisitt omtaler hensynet til forenkling

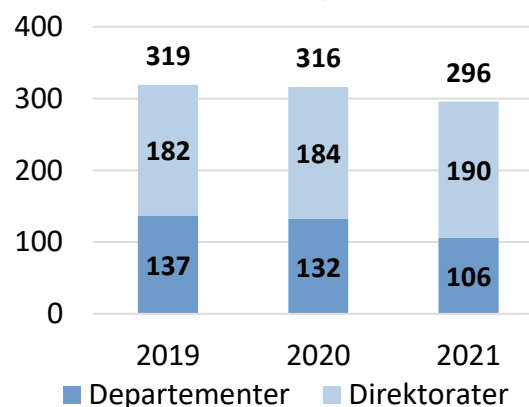
REGELRÅDET KARTLA 296 SAKER I 2021

Det er litt færre saker enn de to foregående årene. Det var færre saker fra departementene i 2021, se figur 1.

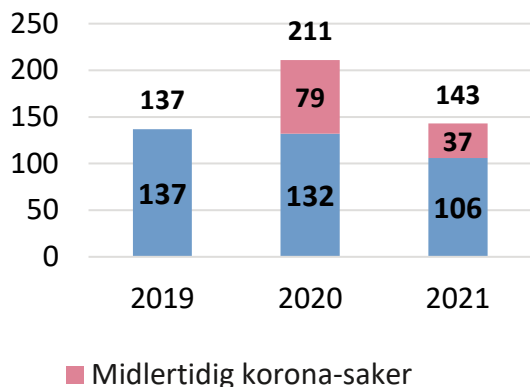
Disse tallene inkluderer ikke forslag til midlertidig regelverk knyttet til koronapandemien. Regelrådet har valgt å ikke inkludere forslag til midlertidig regelverk knyttet til koronapandemien i den vanlige kartleggingen. Disse sakene kartlegges for seg, se omtale senere i dette kapittelet.

Departementene har både i 2020 og 2021 jobbet med, og sendt ut, mange regelverksforslag knyttet til virusutbruddet, se figur 2. Vi antar at koronapandemien har tatt mye ressurser i departementene og at dette i noen grad kan ha fortrenget arbeidet med andre høringssaker i 2021. I tillegg vurderer vi at regjeringsskiftet på slutten av året kan ha ført til en nedgang i antall høringssaker sendt ut fra departementene de siste månedene av 2021.

Figur 1: Høringer innenfor Regelrådets mandat, fordelt på departementer og direktorater. Antall saker, 2019-2021

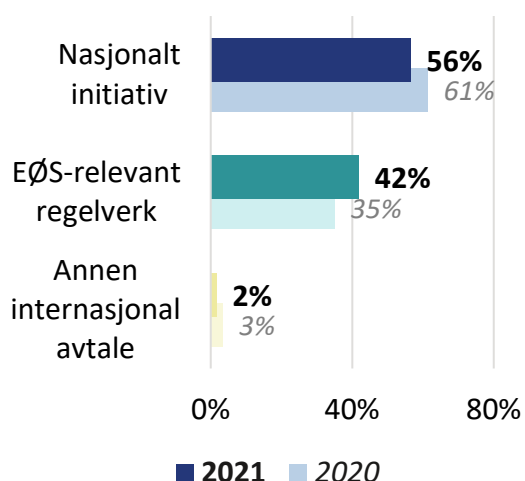
Figur 2: Høringer fra departementene innenfor Regelrådets mandat. Ordinære saker og midlertidig regelverk knyttet til koronapandemien. Antall saker, 2019-2021

BAKGRUNNEN FOR FORSLAGENE – FLEST NASJONALE INITIATIVER

Vi kartlegger om regelforslagene har bakgrunn i nasjonalt initiativ, Norges forpliktelser etter EØS-avtalen eller andre internasjonale avtaler, se figur 3.

Figur 3: Bakgrunnen for forslaget. For hvert alternativ er den mørkeste søylen tall for 2021, og den lyseste søylen tall for 2020.

Den noe høyere andelen EØS-saker i 2021 sammenlignet med året før kan skyldes at det er noe færre saker fra

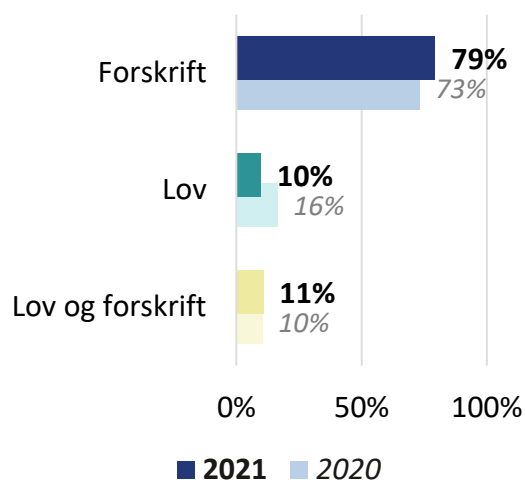
departementer, og flere fra direktorater. Enkelte av direktoratene har svært mange saker med bakgrunn i EØS-relevant regelverk.

LOV ELLER FORSKRIFT?

Vi kartlegger om forlaget gjelder ny eller endret lov, forskrift eller både lov og forskrift sammen, se figur 4.

Det er en noe høyere andel saker som gjelder nye eller endrede forskrifter i 2021 sammenlignet med året før. Dette kan skyldes at det er en noe lavere andel saker fra departementer i forhold til direktorater i 2021. Direktoratene sender primært forskrifter på høring.

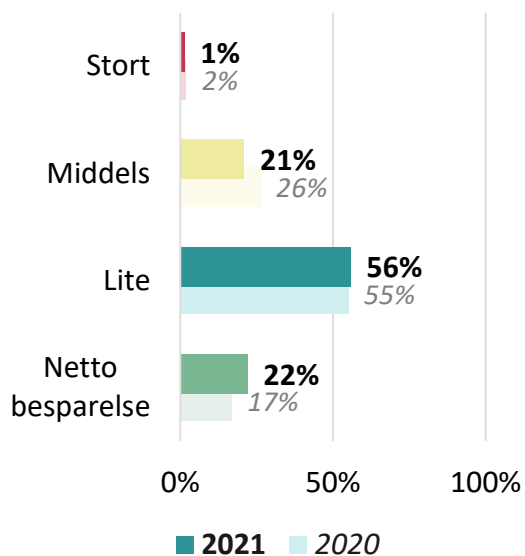
Figur 4: Type regulering. For hvert alternativ er den mørkeste søylen tall for 2021, og den lyseste søylen tall for 2020.

VÅR VURDERING AV NYE KOSTNADER FOR NÆRINGSLIVET SOM FØLGE AV REGELVERK

Vi vurderer om forslagene berører mange eller få virksomheter og om kostnadene som følger av forslagene antas å være høye eller lave. På bakgrunn av dette anslår vi et omfang av nye kostnader for næringslivet.

Figur 5: Anslått omfang av nye kostnader for næringslivet. For hvert alternativ er den mørkeste søylen tall for 2021, og den lyseste søylen tall for 2020.

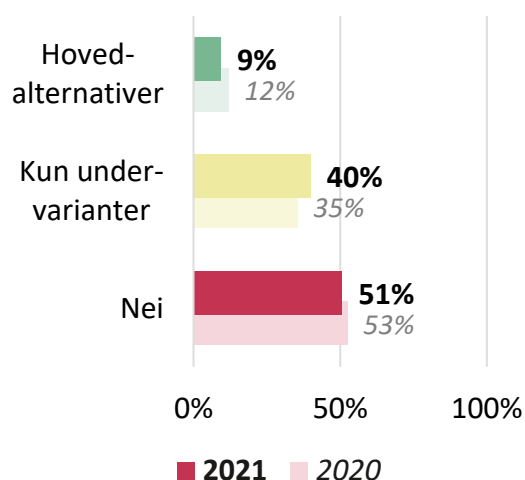
Kun et fåtall saker har et stort omfang av nye kostnader for næringslivet (både mange berørte og høye kostnader), etter vår vurdering. Anslagsvis en til to prosent av sakene de siste to årene. I overkant av 20 prosent av sakene har et middels omfang av nye kostnader for næringslivet (mange berørte og lave kostnader eller få berørte og høye kostnader). Andelen saker med lavt omfang av nye kostnader for næringslivet (få berørte og lave kostnader) har de siste to årene vært jevnt på om lag 56 prosent. Dette inkluderer også saker der vi vurderer kostnadene å være i nærheten av null. I 2021 vurderte vi at 22 prosent av sakene førte til besparelser for næringslivet. Dette er noe høyere enn året før.

ER DET UTREDET ALTERNATIVE TILTAK?

Vi kartlegger i hvilken grad det er utredet alternative tiltak. For en del

forslag vurderer vi at utredning av alternativer ikke er relevant. Dette gjelder i all hovedsak EU-forordninger uten nasjonale valgmuligheter. Andelen forslag der vi vurderer at utredning av alternativer ikke er relevant har vært stabil på 31-32 prosent de siste årene.

Figur 6: Utredning av alternative tiltak, kun i saker der alternativer er relevant. For hvert alternativ er den mørkeste søylen tall for 2021, og den lyseste søylen tall for 2020.

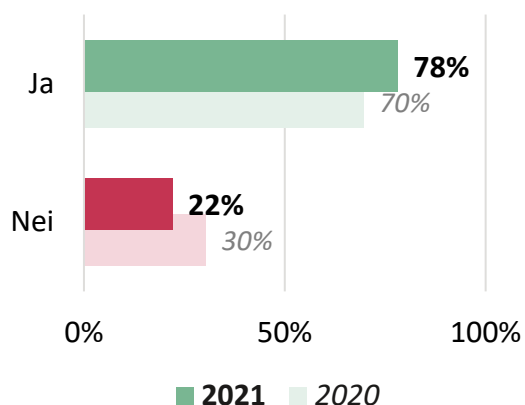
I om lag halvparten av sakene vurderer vi at det ikke er vurdert alternative måter å løse problemet på. Hovedalternativer er valgt der det er vurdert alternative tiltak som innebærer bruk av ulike typer virkemidler (reguleringer, økonomiske, pedagogiske), jf. veileder til utredningsinstruksjonen. Undervarianter er valgt der det er diskutert ulike utforminger av deler av reguleringen, for eksempel to ulike terskelverdier.

IDENTIFISERING AV BERØRT NÆRINGS LIV

Vi kartlegger om det i høringsnotatet er identifisert hvilke næringer som reguleres. At berørt næringsliv er identifisert betyr at det fremgår eksplisitt av høringsnotatet hvilke næringer som

berøres av forslaget, men berørt næringsliv er ikke nødvendigvis beskrevet. I 2021 vurderte vi at berørt næring er identifisert i 78 prosent av sakene. Dette er en økning fra 70 prosent i 2020.

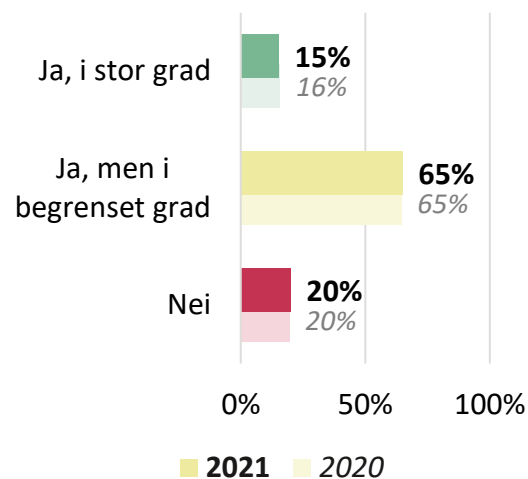
Figur 7: Er berørte næringer identifisert? For hvert alternativ er den mørkeste søylen tall for 2021, og den lyseste søylen tall for 2020.

UTREDNING AV VIRKNINGER FOR NÆRINGSLIVET

Virkninger for næringslivet er i flertallet av sakene (80 prosent) utredet i stor eller noen grad, men kun i 15 prosent av sakene i 2021 mener vi utredningen av virkninger er tilstrekkelig. For 20 prosent av forslagene er ikke virkninger for berørt næringsliv utredet overhodet. Denne andelen har vært stabil de siste årene.

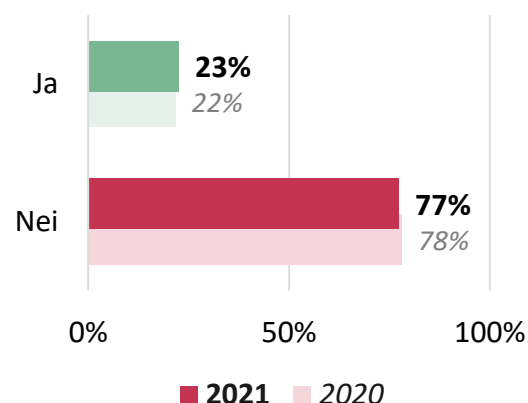
Figur 8: Er virkninger for næringslivet omtalt? For hvert alternativ er den mørkeste søylen tall for 2021, og den lyseste søylen tall for 2020.

TALLFESTING AV VIRKNINGER

Vi kartlegger også om noen av virkningene for næringslivet er tallfestet. I 2021 var det tallfestet virkninger for næringslivet i 23 prosent av de kartlagte sakene. Dette er om lag det samme som for 2020.

Figur 9: Er noen av virkningene for næringslivet tallfestet? For hvert alternativ er den mørkeste søylen tall for 2021, og den lyseste søylen tall for 2020.

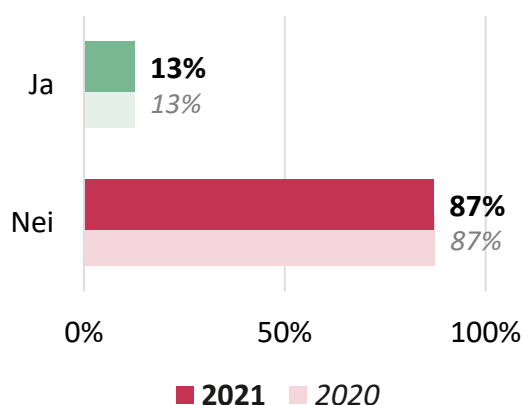

HENSYN TIL SMÅ BEDRIFTER

Regelrådet er opptatt av at det vurderes om små bedrifter kan

tas hensyn til for å gjøre det enklest mulig for dem å følge reglene. Vi ser at hensynet til små virksomheter er vurdert, og at dette er eksplisitt dokumentert i høringsnotatet for 13 prosent av forslagene. Andelen har vært helt jevn i 2020 og 2021.

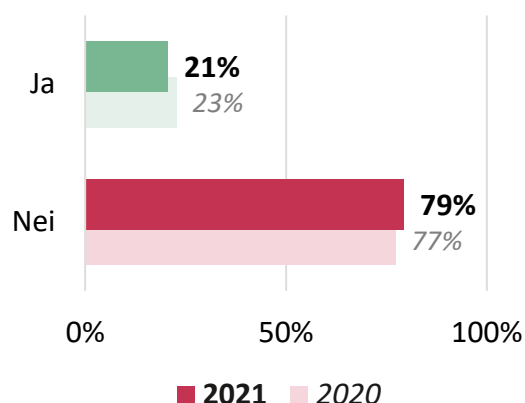
Figur 10: Er hensynet til små bedrifter vurdert? For hvert alternativ er den mørkeste søylen tall for 2021, og den lyseste søylen tall for 2020.

FORENKLINGER FOR NÆRINGSLIVET

Forenklinger for næringslivet er foreslått i litt over 20 prosent av forslagene. Andelen har vært relativt jevn for 2020 og 2021.

Figur 11: Er det eksplisitt foreslått forenklinger for næringslivet? For hvert alternativ er den mørkeste søylen tall for 2021, og den lyseste søylen tall for 2020.

KARTLEGGING AV REGELFORSLAG KNYTTET TIL KORONAPANDEMIEN

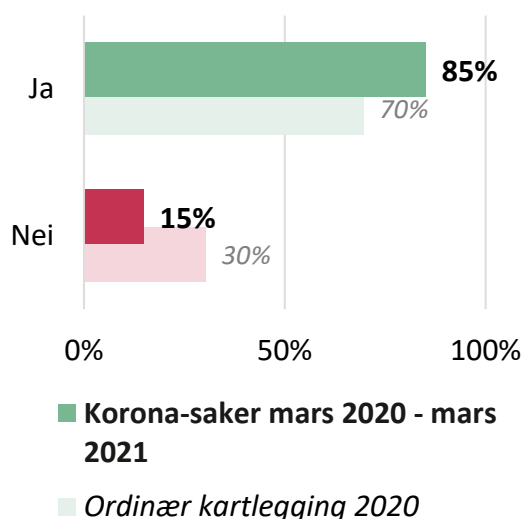
Regelrådet har sett på forslag til midlertidig regelverk knyttet til koronapandemien. Dette gjelder forslag som ble sendt på høring i perioden mars 2020 til mars 2021, og som påvirket næringslivet. Vi har gjennomgått 47 forslag. Nærmere 90 prosent av sakene ble sendt ut av departementer. Justis- og beredskapsdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet har sendt ut over 50 prosent av forslagene vi har kartlagt.

VURDERING AV UTREDNINGSKVALITET

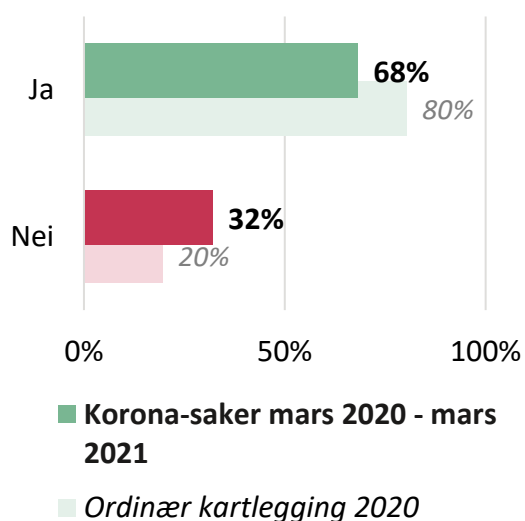
Departementer og direktorater var under et betydelig tids- og ressurspress i starten av virusutbruddet. Vi ønsket å undersøke om dette kan ha påvirket utredningskvaliteten negativt. Kartleggingen av disse sakene viste imidlertid ikke betydelige forskjeller i utredningskvalitet sammenlignet med vår ordinære kartlegging. For eksempel var berørt næringsliv identifisert i en noe høyere andel «koronasaker»

sammenlignet med ordinære høringsaker i 2020. Virkninger for næringslivet var utredet i en noe høyere andel av ordinære høringsaker i 2020.

Figur 12 - Er berørt næringsliv identifisert?

Figur 13 - Er virkninger for næringslivet omtalt?

HØRINGSPERIODE OG HØRINGSSVAR

Høringsperiodene var i starten av virusutbruddet svært korte. Høringsaker som ble lagt ut i april, mai og juni 2020 hadde i gjennomsnitt 10 dagers høringsperiode. I hele utvalget var gjennomsnittlig høringsperiode på 12 dager. Det ser ut til å være tegn til noe lenger høringsperioder fra og med august 2020 og frem til mars 2021. I om lag en fjerdedel av forslagene ble det gitt en begrunnelse for den korte høringsfristen.

MIDLERTIDIG REGELVERK HAR BLITT GJORT OM TIL PERMANENT REGELVERK

Noen av sakene vi gjennomgikk har blitt omgjort til permanent regelverk etter først ha blitt innført som midlertidig regelverk. Dette gjelder tiltak som i utgangspunktet ble gjennomført for å begrense fysisk oppmøte og som tilrettelegger for digitale løsninger. Forslagene har også til felles at det er mange berørte på tvers av næringer og vi har vurdert at disse gir en netto besparelse eller lavere kostnader for næringslivet.

Generelt kan det se ut som det var et større fokus på forenkling, digitalisering og det å ha et fleksibelt regelverk for næringslivet i «koronasakene» enn i ordinære regelverksforslag. Det kan henge sammen med at mange av forslagene var avhjelpende tiltak for næringslivet.

REGELRÅDETS UTTALELSER

Regelrådet gir skriftlige uttalelser der vi vurderer om forslag til nytt eller endret regelverk er utredet etter de kravene utredningsinstruksen stiller. Vi vurderer også om nytt eller endret regelverk er utformet slik at målene kan oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet. Regelrådet har i 2021 avgitt 36 uttalelser, to færre uttalelser enn i 2020. Dette kan forklares av en mindre sakstilgang som beskrevet under kartlegging av relevante regelverksforslag. Uttalelsene er kategorisert etter farge:

- Rød – ikke tilstrekkelig utredet
- Gul – utredningen har svakheter
- Grønn – tilstrekkelig utredet

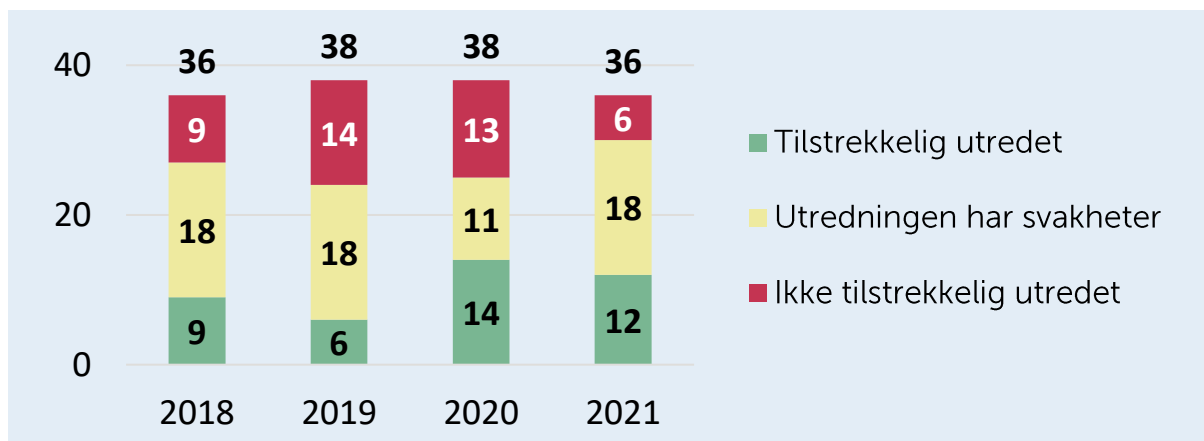
I 2021 har Regelrådet avgitt 6 røde, 18 gule og 12 grønne saker. Dette er det laveste antallet røde uttalelser på flere år.

Regelrådet vedtok nye kriterier for utvelgelse av saker i 2021. De er i stor

grad basert på kriteriene som er brukt fra 2016. Regelrådet skal prioritere de sakene som ventes å gi høyest kostnader for næringslivet og forslag som gir unødvendige kostnader for næringslivet. Forslag som påvirker mange virksomheter, for eksempel på tvers av næringer eller som har relativt sterkere påvirkning på små og mellomstore bedrifter, skal prioriteres. Saker som er dårligere utredet prioriteres over dem som tilsynelatende er godt utredet, dersom omfanget av nye kostnader ser ut til å være likt.

En siste prioritering som kan gjøres er en hensiktsmessig spredning i hvilke departementer og direktorater som får uttalelse fra Regelrådet, for å nå aktuelle utredningsmiljøer og bransjer.

Figur 15 - Regelrådets vurdering av utredningskvalitet. Figuren viser fordelingen av uttalelser på de ulike kategoriene de siste 4 årene.

REGELRÅDETS UTTALELSER I 2021 FORDELT PÅ ANSVARLIG AVSENDER

Regelrådets fullstendige vurdering av den enkelte høring finnes på vår nettside, www.regelradet.no. En detaljert oversikt over uttalelsene i 2021 finnes i vedlegg bakerst.

Fra tildelingsbrevet:

Regelrådets arbeid skal føre til uttalelser til forslag til nytt eller endret regelverk som påvirker næringslivets rammebetingelser. Indikator:

- Antall uttalelser per år

Figur 16 - Regelrådets uttalelser i 2021 fordelt på ansvarlig avsender.

Ansvarlig avsender	Grønn	Gul	Rød	Totalt
Fiskeridirektoratet	● 2	● 3		5
Justis- og beredskapsdepartementet	● 3	● 2		5
Miljødirektoratet	● 1	● 3		4
Nærings- og fiskeridepartementet		● 2	● 1	3
Statens vegvesen		● 1	● 2	3
Arbeids- og sosialdepartementet		● 1	● 1	2
Finansdepartementet	● 2			2
Helse- og omsorgsdepartementet	● 1		● 1	2
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	● 1	● 1		2
Skatteetaten/-direktoratet		● 1	● 1	2
Arbeidstilsynet		● 1		1
Barne- og likestillingsdepartementet		● 1		1
Direktoratet for byggkvalitet		● 1		1
Klima- og miljødepartementet	● 1			1
Kulturdepartementet	● 1			1
Kunnskapsdepartementet		● 1		1
Totalsum	12	18	6	36

OVERSIKT OVER PROSESSEN FOR ARBEID MED UTTALELSER

Mottak

Departementer og direktorater skal sende alle forslag til nytt eller endret regelverk som påvirker næringslivet til Regelrådet. I tillegg søker Regelrådet etter forslag som blir lagt ut på høring.

Kartlegging

Regelrådet kartlegger kvaliteten på alle høringer som berører næringslivet og prioriterer hvilke høringsaker de vil gi uttalelse i.

Utarbeide utkast

Regelrådet vurderer høringen, lager et grundig bakgrunnsnotat og utarbeider utkast til uttalelse.

Diskusjon og vedtak

Regelrådet diskuterer saken og vedtar uttalelse og farge.

Oversendelse og publisering

Regelrådet oversender uttalelsen til ansvarlig myndighet, og publiserer uttalelsen på www.regelradet.no. Ansvarlig myndighet skal uten ugrunnet opphold gjøre Regelrådets uttalelse offentlig tilgjengelig.

Veiledningsmøte

Hvis saken ikke er tilstrekkelig utredet, tar Regelrådet initiativ til et veiledningsmøte med ansvarlig myndighet.

RESULTATER AV REGELRÅDETS UTTALELSER

Vi har i 2021 sett på hva som skjer videre i saker Regelrådet har uttalt seg til etter at de er ferdig på høring. Vi har gjennomgått alle høringssaker der Regelrådet har gitt en uttalelse i perioden juli 2016 til juli 2021, til sammen 187 uttalelser til 190 høringer (Regelrådet har tre ganger gitt en felles høringssuttalelse til to høringer). Av de 190 høringssakene Regelrådet har uttalt seg til er to tredjedel, 125 saker, vedtatt (lover) eller fastsatt (forskrifter). Åtte saker har blitt forkastet, det vil si avsluttet uten at det er gjort endring i regelverket. Resten av sakene er fortsatt på høring, under arbeid i departement/direktorat, oversendt Stortinget men ikke endelig vedtatt, eller sendt på ny høring.

OFFENTLIGE BESLUTNINGSDOKUMENTER MANGLER OFTE I FORSKRIFTS- SAKER

Vi har gjennomgått offentlig tilgjengelige beslutningsdokumenter i saker der dette er tilgjengelig. I lovsaker er dette lovproposisjoner og innstilling fra ansvarlig Storkomité. Det foreligger offentlig tilgjengelige beslutningsdokumenter for alle vedtatte lovsaker vi har uttalt oss til.

I forskriftssaker har vi sett på dokumenter der høringsinstansenes innspill er dokumentert og tatt stilling til, og der dokumenter for eksempel er publisert på høringssiden. Dette kan eksempelvis være en innstilling fra et direktorat til departementet. Offentlige beslutningsdokumenter foreligger kun for i underkant av en tredjedel av alle fastsatte forskrifter vi har undersøkt.

Fra tildelingsbrevet:

Regelrådets arbeid skal føre til uttalelser til forslag til nytt eller endret regelverk som påvirker næringslivets rammebetingelser. Indikator:

- Vurdering av effektene av Regelrådets uttalelser, herunder vurdering av endring hos de store regelverksutviklerne over tid

Det gjør det vanskelig å følge utviklingen i mange forskriftssaker.

REGELRÅDETS UTTALELSER HAR HATT EFFEKT I FLERE SAKER

Det foreligger beslutningsdokumenter i til sammen 90 saker som Regelrådet har uttalt seg til. I 58 saker (64 prosent) er Regelrådets uttalelse omtalt i beslutningsdokumenter i saken. I en tredjedel av disse sakene vurderer vi at Regelrådets uttalelse har ført til endringer i utformingen av det endelige forslaget, i utredningskvalitet eller på annen måte i den videre prosessen med saken. I to saker har ansvarlig departement gitt uttrykk for at de er uenige i Regelrådets vurderinger eller innvendinger. I resten av sakene har ansvarlig departement/direktorat omtalt Regelrådets uttalelse.

Vi har sett i flere saker at Regelrådets uttalelse har hatt en innvirkning på endelig utforming av regelverket som

bidrar til lavere kostnader for næringslivet. For eksempel ved at det er gitt utvidet unntak fra nye plikter for hele eller deler av næringslivet sammenlignet med det opprinnelige forslaget.

I en del saker ser vi at Regelrådets uttalelse har bidratt til forbedring av utredningskvaliteten, for eksempel ved at det er publisert tilleggsutredninger. Vi antar at Regelrådets innvirkning på utredningskvalitet er en prosess som tar

tid, og i liten grad fanges opp i gjennomgangen av beslutningsdokumenter i spesifikke saker.

[Vil har publisert et fagnotat om gjennomgangen av uttalelsessakene på vår nettside.](#)

VEILEDNINGSAKTIVITET OG INFORMASJONSARBEID

Fra tildelingsbrevet:

Regelrådets arbeid skal føre til at forvaltningen får generell veiledning om utarbeidelse av konsekvensvurderinger og ansvarlig departement får bistand i arbeid med å vurdere konsekvensene av EØS-relevant regelverk.

Indikatorer:

- Antall overleverings- og veiledningsmøter tilbudt og avholdt
- Vurdering av effekten av veiledningsarbeidet generelt og for viktige regelverksutviklere spesielt

Regelrådet veileder departementer og direktorater om næringsøkonomiske

konsekvensvurderinger og effektiv regulering. Når Regelrådet avgir uttalelser til forslag om nytt eller endret regelverk, tilbyr vi i en del av sakene overleveringsmøte for å gi veiledning. Rådet kan også bistå ansvarlig departement i arbeidet med å vurdere konsekvensene av EØS-relevant regelverk.

DIALOG MED DEPARTEMENTER OG DIREKTORATER

Når Regelrådet gir en uttalelse, sender vi i de fleste tilfeller et forhåndsvarsel til ansvarlig departement eller direktorat. Vi har i tidligere år normalt bedt om et møte med ansvarlig departement eller direktorat i alle røde saker. I 2021 har vi forespurt møter også i noen gule og grønne saker. Vi har spurt om å ha møte i ti saker i år: fem røde, fire gule og en grønn. Det har blitt gjennomført sju møter mellom Regelrådet og ansvarlig departement-/direktorat i forbindelse med en uttalelse: i tre røde saker, tre gule saker

og en grønn sak. Dette er første året vi har hatt overleveringsmøte i en grønn sak. Vi mener dialogen med regelverksutviklerne er et viktig virkemiddel for å øke utredningskvaliteten i Norge. Overleveringsmøtene i gule og grønne saker har vært nyttig læring både for oss og regelverksutviklerne.

Vi vurderer dialogen med flere av de store regelverksutviklerne som god, og vi mener også flere av dem har økt innsatsen for å bedre kvaliteten på utredningene de senere årene. De ulike samfunnsområdene har imidlertid ulike tradisjoner på hvordan myndigheter og næringene samarbeider og utveksler synspunkter og informasjon. De ulike regelprodusentene har også ulike rutiner og opplegg for hvordan utredninger av regelverk utføres. Det gjør det vanskelig å sammenlikne og vurdere hva Regelrådet kan ha bidratt med i prosessen. Det viktige i tiden framover blir å bidra til å få i gang ulike former for samarbeid mellom regelverksprodusenter. Det gjelder særlig tolkning og bruk av utredningsinstruksen og design og opplegg for gode høringsprosesser. Regelrådet ser på Direktoratet for forvaltning og økonomistyring som en naturlig samarbeidspartner i dette arbeidet.

VEILEDNING OG INFORMASJON PÅ REGELRADET.NO

På nettsidene våre publiserer vi jevnlig aktuell informasjon om sentrale fagområder som Regelrådet arbeider med. Formålet er å gi konkrete og nyttige innspill til hvordan konsekvensutredninger for næringslivet kan forbedres. Regelrådet rapporterer om den faglige utviklingen og praksisen på

områdene regelforenkling og regulering, og gir informasjon og generell veiledning som fremmer effektiv regulering. I tillegg presenterer vi funn og analyser av våre innsamlede data om utredningskvalitet.

I 2021 ble den omfattende rapporten «OECD Regulatory Policy Outlook 2021» utgitt. Vi har i 2021 fokusert på å formidle en del av hovedinnholdet fra denne rapporten på våre veiledningssider for å fremme effektiv regulering. Vi har i tillegg publisert funn fra vår gjennomgang av regelverksforslag knyttet til koronapandemien og hva som skjer etter at Regelrådet har uttalt seg til en hørings sak.

SAMARBEIDSRELASJONER

Regelrådet har et tett faglig samarbeid med Direktoratet for forvaltning og økonomistyring og bidrar i arbeidet med å videreutvikle veiledningsmaterialet knyttet til utredningsinstruksen. Vi deltar for eksempel i referansegruppen for oppdatering av veilederen for samfunnsøkonomisk analyse. Vi har også dialog og faglig samarbeid med ressurs senteret for deling av data i Digitaliseringsdirektoratet. De skal fremme deling og bruk av data ved å spre kunnskap og ved å utvikle regelverk på området. Ressurssentret publiserte nylig veileder for digitaliseringsvennlig regelverk. Regelrådet ga sine innspill til den veilederen.

Regelrådet har også formidlet faglige innspill til Nærings- og fiskeridepartementet. I fagmøte våren 2021 gjorde vi blant annet rede for regelrådsfunksjonen i andre land og den internasjonale utviklingen.

HØRINGSSVAR TIL FORSLAG TIL ENDRINGER I UTREDNINGSSINSTRUKSEN

Regjeringen nedsatte i februar 2020 en arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å foreslå tiltak for å forbedre kvaliteten og tilgjengeligheten av regelverk som gjennomfører EØS-regelverk. Regelrådet leverte våren 2020 en oppsummering av erfaringer vi har gjort med høringsprosesser i EØS-saker. Regelrådets innspill er omtalt i arbeidsgruppens rapport. I rapporten foreslås det flere endringer i utredningsinstruksen og disse ble sendt på høring høsten 2021. Regelrådet leverte et ordinært høringssvar til høringen.

Regelrådet mener at arbeidsgruppen tar opp et viktig tema, og at rapporten kan gi grunnlag for å sette i gang en viktig prosess med å forbedre forvaltningen av og kunnskapen om EØS-avtalen. Regelrådet mener imidlertid at utredningen er ujevn i den forstand at den gir en grundig omtale av noen områder, mens den bare gir en overordnet og kortfattet omtale av andre.

For eksempel er rapporten grundig og god når det gjelder de juridiske utfordringene ved å implementere EØS-regelverk, men har en mindre grundig vurdering av behovet for «politikkkoordinering». Hvordan forvaltningen skal arbeide med å holde seg oppdatert er ikke omtalt i rapporten, utover at det foreslås at EØS juridisk forum bør være et forum også for deling av informasjon om løpende rettsavgjørelser. Etter Regelrådets syn er det også viktig å dele oppdatert informasjon om den praktiske utviklingen i aktuelle markeder og samfunnsområder.

FOREDRAG OG EKSTERNE MØTER

Regelrådet hadde i 2021 møter med LO, NHO, Virke, Norges Bondelag, SMB Norge, Regnskap Norge og Revisorforeningen. Formålet med møtene var å utveksle synspunkter på viktige saker og sakskomplekser og gjensidig orientere om virksomheten. Det var også naturlig for Regelrådet å ta opp spørsmål knyttet til rammebetingelser for forenklingsarbeidet og Regelrådets rolle i et mellomlangsigte perspektiv.

Regelrådets leder bidro også i 2021 på den årlige Forenklingkonferansen som arrangeres av NHO, Regnskap Norge og Revisorforeningen. I november bidro Regelrådet i et seminar for Riksrevisjonen med et innlegg om våre observasjoner om tendenser i regelverk.

PROSJEKT: STANDARDER I REGELVERK

Regelrådet, Standard Norge og Norsk Elektroteknisk Komite startet i 2020 en kartlegging av muligheten for et samarbeidsprosjekt som skulle undersøke bruken av eksisterende standarder i regelverksutvikling.

Målet var å identifisere regelverksområder som er spesielt egnet for bruk av standarder og om det eventuelt er en gevinst for regelverksutvikler eller

regelverksbruker dersom standarder benyttes.

Mot slutten av 2020 ble det klart at Nærings- og fiskeridepartementet ønsket å støtte prosjektet økonomisk. Første halvdel av 2021 ble brukt til å formulere oppdragsbeskrivelse og lyse

ut prosjektet til eksterne konsulenter. I løpet av sensommeren ble Menon Economics valgt til å gjennomføre analysen. Prosjektet startet opp høsten 2021 og fullstendig rapport er ventet i mars 2022. Rapporten skal gi grunnlag for nærmere veiledning om bruk av standarder i regelverk.

REGELFORENKLING OG REGULERING

Fra tildelingsbrevet:

Regelrådet skal følge den faglige utviklingen og praksisen på områdene regelforenkling og bedre regulering. Indikatorer:

- Vurdering av effekten på Regelrådets arbeid med uttalelser av å følge den faglige utviklingen og praksisen nasjonalt og internasjonalt på områdene regelforenkling og regulering
- Vurdering av hvordan Regelrådet har innhentet og videreformidlet informasjon om regelforenkling og regulering

For å følge den faglige utviklingen innen regelforenkling og bedre regulering deltar Regelrådet blant annet i nettverket for europeiske regelråd, RegWatchEurope, og i OECD. Den faglige utviklingen internasjonalt gir nyttig kunnskap på løpende basis, og vi arbeider for å gjøre aktuell og relevant kunnskap tilgjengelig på en god måte både for norsk forvaltning og næringsliv.

OECD REGULATORY POLICY COMMITTEE

Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD) har 38 medlemsland og arbeider for å fremme politikk basert på markedsøkonomi og demokratiske institusjoner med fokus på å forbedre alle borgernes velferd. OECD gjør også sammenligninger mellom land og kommer med anbefalinger om beste praksis på mange politikkområder.

Komiteen for reguleringspolitikk, Regulatory Policy Committee (RPC), ble opprettet i 2009 for å styrke reformer på reguleringsområdet i medlemslandene. Komiteen er en plattform for

utvikling av reguleringspolitiske verktøy der medlemslandene kan lære av hverandres erfaringer.

Sekretariatet for Regelrådet var fast deltaker i den norske delegasjonen til komiteen i 2021 fordi OECD er en viktig kilde til kunnskap om god regulering og forenkling for næringslivet.

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring er ansvarlig koordinator for Norges deltakelse. Komiteen holder to møter og en konferanse i året, i tillegg til workshops om aktuelle tema.

Etter Regelrådets oppfatning ser OECD på god reguleringspolitikk som et

avgjørende fundament for en effektiv økonomi og et konkurransedyktig næringsliv. Norge er en liten, åpen økonomi med høyt lønnsnivå og høyt skattenivå i forhold til mange andre land. Dermed er det særlig viktig at vi har formålstjenlige reguleringer og følger godt med på utviklingen i sammenlignbare land.

ANBEFALING FRA OECD: AGILE REGULATORY GOVERNANCE TO HARNESS INNOVATION

I oktober 2021 vedtok rådet i OECD en anbefaling om at medlemslandene bør sikre smidig styring av reguleringer for å utnytte mulighetene for innovasjon, etter forslag fra Regulatory Policy Committee. Anbefalingen handler blant annet om hvordan man kan sikre fremtidsrettet regulering og viktigheten av å samarbeide om reguleringer både på tvers av landegrensener og innad mellom ulike myndigheter i et land.

VIKTIGE OECD-DOKUMENTER OM REGULERINGSPOLITIKK SOM BLE PUBLISERT AV OECD I 2021:

[Recommendation of the Council for Agile Regulatory Governance to Harness Innovation](#)

[OECD Regulatory Policy Outlook 2021](#)

[How do laws and regulations affect competitiveness, The role for regulatory impact assessment](#)

[Data-Driven, Information-Enabled Regulatory Delivery](#)

[Case Studies on the Regulatory Challenges Raised by Innovation and the Regulatory Responses](#)

[Good regulatory practices and co-operation in trade agreements, A historical perspective and stocktaking](#)

[Compendium of International Organisations' Practices. Working Towards More Effective International Instruments](#)

STATUSMÅLING 2021: OECD-LANDENES IMPLEMENTERING AV GOD REGULERINGSPOLITIKK

OECD satte søkelys på reguleringspolitikk, rangerte medlemslandene og ga anbefalinger i den omfattende rapporten 'OECD Regulatory Policy Outlook 2021' som ble offentliggjort i oktober. Rapporten bygger på en stor undersøkelse av reguleringspolitikken i medlemslandene og er et resultat av arbeidet i Regulatory Policy Committee.

Medlemslandene rangeres etter indikatorer om involvering av berørte i regelverksprosessen, utredning av reguleringsforslag og evaluering av

iverksatte reguleringer. Rapporten skal gi et bilde av hvor langt landene har kommet i å implementere OECDs anbefaling om god reguleringspolitikk fra 2012. Rapporten omhandler også flere viktige og aktuelle tema innen reguleringspolitikk. Et eget kapittel er viet til 'Regulatory Oversight', eller regelrådsfunksjonen. I tillegg omtales blant annet internasjonalt regulerings samarbeid og risikobasert regulering. OECD peker også retning fremover ved å diskutere Regulatory Policy versjon 2.0. I tillegg omtales alle landene i et eget kapittel.

Sammendrag av rapporten kan leses på Regelrådets webside.

FORMANNSKAPET I REGWATCHEUROPE

MEDLEMMER I REGWATCHEUROPE- NETTVERKET:

- The Danish Business Regulation Forum (Danmark)
- Finnish Council of Regulatory Impact Analysis (Finland)
- The Advisory Board on Regulatory Burdens (Nederland)
- The Norwegian Better Regulation Council (Norge)
- Regulatory Policy Committee (Storbritannia)
- The Swedish Better Regulation Council (Sverige)
- Regulatory Impact Assessment Board (Tsjekkia)
- Nationaler Normenkontrollrat (Tyskland)

Det norske Regelrådet har i 2021 hatt formannskapet i RegWatchEurope (RWE), og rådsmedlem Siri Pettersen Strandenes har fungert som leder for nettverket. RWE består av uavhengige regelråd i Europa, og er en viktig arena for diskusjoner og erfaringsutveksling om regelrådsarbeid. Regelrådet bruker nettverket til å følge den internasjonale utviklingen for regelrådsfunksjonen og reguleringsarbeid.

STOR AKTIVITET OG ØKNING I DELTAKERE PÅ FAGLIGE WORKSHOPER

Som leder av RWE har Regelrådet organisert møter og workshoper på vegne av RWE i 2021. Vi har gjennomført fire faglige RWE workshoper, en workshop i samarbeid med OECD, to møter på sekretariatsnivå og to møter på rådsledernivå. Møtene er for medlemmer av RWE, mens de faglige workshopene er åpne for alle land som har en form for regelrådsfunksjon. På workshopene har det vært opp mot 30 deltakere fra 16 forskjellige land. Dette er en stor økning i antall deltakere sammenlignet med tidligere år. Årsaken til dette er blant annet at workshopene har blitt gjennomført digitalt og dermed har vært lettere tilgjengelige. Regelrådet fikk skryt for gjennomføringen av møtene og workshopene. Det tsjekkiske regelrådet overtar formannskapet i 2022. De har uttrykt at de vil fortsette å gjennomføre noen av møtene og workshopene digitalt, uavhengig av covid-19, da det har fungert svært godt i 2021.

ARBEID MED BEDRE REGULERING I EU

RWE har i 2021 jobbet for å fremme bedre regulering gjennom kontakt med EU-kommisjonen. Den 29. april i år vedtok EU-kommisjonen «[Better Regulation - Joining forces to make better laws](#)» der det foreslås flere forbedringer i EUs regelverksprosess. RWE publiserte den 11. juni en uttalelse til tiltakene basert på regelrådenes nasjonale erfaringer.

Det ble gjennomført et digitalt møte mellom RWE og visepresident i EU-kommisjonen Maroš Šefčovič i september. Møtet ble ledet av rådsmedlem Siri Pettersen Strandenes. Regelrådet deltok også på High Level Conference: "Joining forces for the next generation for Better Regulation" i desember. En representant fra RWE deltok i panel-diskusjon med representanter fra EU-kommisjonen, Revisjonsretten i EU, Regulatory Scrutiny Board (EUs regelråd) og medlemmer av Europaparlamentet om hvordan bedre regulering kan hjelpe økonomien i Europa tilbake etter covid-19. I tillegg deltok Regelrådet på Regulatory Scrutiny Boards årlige konferanse i mai og på det tyske regelrådets "NKR Stocktaking Conference" i september.

SAMARBEID MED OECD

Regelrådet har i 2021 lagt vekt på å få til et godt samarbeid mellom RWE og OECD. I januar arrangerte RWE og OECD en felles workshop om «Regulatory oversight in the face of emerging technologies: doing it right?» Som

leder av RWE åpnet det norske Regelrådet workshopen og holdt et faglig innlegg. Hensikten var å gi innspill til OECDs arbeid med anbefalinger om [Agile Regulatory Governance to Harness Innovation](#). Workshopen samlet 45 eksperter fra hele verden som diskuterte hvordan regelråd kan bidra til god regulering av nye teknologier fremover. Som beskrevet ovenfor publiserte OECD rapporten Regulatory Policy Outlook i 2021. RWE ga i desember en felles uttalelse til rapporten der RWE ga generell støtte til OECDs arbeid for bedre reguleringer.

ANDRE AKTIVITETER

På vegne av RWE gjennomførte Regelrådet også møter med land som er interessert i problemstillinger rundt regelråd. Vi hadde et møte med representanter fra det israelske finansdepartementet som var interessert i organisering av regelråd og plasseringen av det i forvaltningen. Vi gjennomførte også et møte med representanter fra Slovakia som ønsket å diskutere problemstillinger rundt gradering og vurdering av kvaliteten på utredninger.

Faglige workshoper i regi av RegWatchEurope i 2021:

- 15. mars: Scrutiny of transposed EU legislation.
- 21. mai: Regulatory Oversight and Strategic Foresight.
- 14. september: Follow up of cost.
- 30. november: OECD Regulatory Policy Outlook 21.

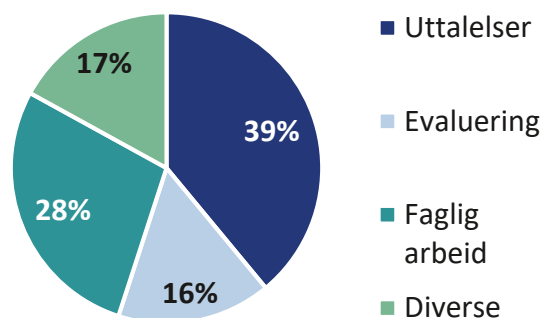
På workshopene deltok også regelråd fra land som ikke er medlem av RegWatchEurope som blant annet: Frankrike, Spania, Portugal, Italia, Slovakia, Estland, Litauen, Island, EUs regelråd (RSB) og OECD.

REGELRÅDET I MEDIA

I et år der covid-19 fortsatt opptok mye av mediens oppmerksomhet, ble Regelrådet likevel omtalt i 36 medieoppslag. Omtalen av Regelrådet i media er i hovedsak knyttet til høringer der Regelrådet har avgitt en uttalelse, og 2021 var intet unntak. 14 av oppslagene dette året kunne direkte relateres til en uttalelse. Foruten oppmerksomhet knyttet til uttalelsessaker, ble også KPMGs evaluering av Regelrådet viet en del spalteplass. Seks av medieoppslagene kan direkte knyttes til evalueringen. Av de resterende me-

diesakene er ti oppslag relatert til Regelrådets rolle i Forenklingskonferansen og deres generelle faglige arbeide. (kilde: Retriever.no)

Figur 17 - Omtale i media.

Da åpenhetsloven var til behandling på Stortinget, uttalte nemlig Regelrådet i sin høringsuttalelse at forslaget som nå er vedtatt ikke var tilstrekkelig utredet [...] «Vi vil særlig peke på at utredningen av virkninger for næringslivet, og da særlig kostnad-nyttevurderinger av enkelte forslag burde vært grundigere», skriver de i uttalelsen. Det er ikke veldig betryggende.

- Kristin Hofstad, konstituert administrerende direktør i SMB Norge, innlegg i Dagens Perspektiv 29.06.2021.

«Evalueringsrapporten bekrefter vårt inntrykk, nemlig at Regelrådet bidrar til å redusere administrative byrder for norsk næringsliv. Det er bra og nødvendig [...] Regelrådet gjør en viktig jobb med å følge med på at konsekvensene for næringslivet er godt nok vurdert før innføring av nye regler og krav»

- Rune Aale-Hansen adm. dir. i Regnskap Norge, pressemelding 25.11.2021.

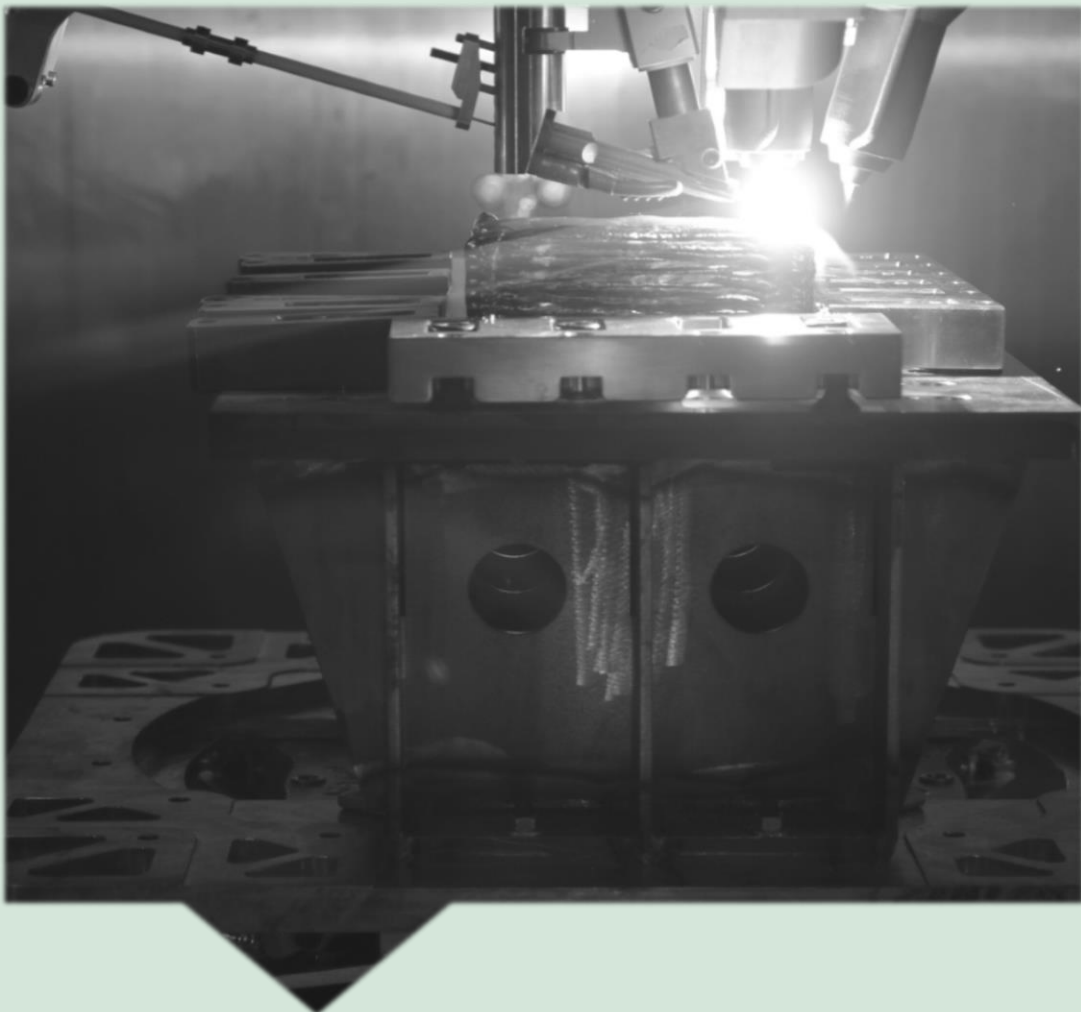

I et høringsnotat foreslo regjeringen at stiftelser ikke lenger skal kunne drive skattepliktig næringsvirksomhet direkte i stiftelsen. Slik virksomhet må eventuelt drives gjennom datterselskap. [...] Heller ikke Regelrådet mener lovforslaget er tilstrekkelig utredet. De skriver at det er grunn til å tro at omstillingskostnadene for eksisterende stiftelser kan bli høye, uten at dette er beregnet.

- Kjetil Kolsrud, redaktør Rett24, artikkel i Rett24 17 august 2021.

4

STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

Regelrådet er et forvaltningsorgan underlagt Nærings- og fiskeridepartementet. Rådet har en fri og uavhengig stilling, og departementet har ingen instruksjonsrett i faglige spørsmål. Nærings- og fiskeridepartementet er klageorgan for Regelrådets administrative avgjørelser der dette følger av lov. Regelrådet er et kollegialt organ bestående av medlemmer uten tilknytning til forvaltningen. Forvaltningslovens alminnelige habilitetsregler gjelder. Regelrådets sekretariat er statsansatte, og virksomheten er underlagt de statlige budsjettreglene, offentlighetsloven og forvaltningsloven.

Regelrådet møttes ti ganger i 2021. Møtet i november gikk over to dager og ble gjennomført fysisk. De øvrige møtene foregikk digitalt på Teams. I møtene behandlet rådet rådgivende, skriftlige uttalelser til høringer som er innenfor rådets mandat og drøftet ulike spørsmål knyttet til valg av saker, oppfølging og publisering. Regelrådet drøftet også veilednings- og informasjonsaktiviteter, og var aktive bidragsytere til evalueringen av Regelrådet som ble gjennomført høsten 2021. Det er Regelrådets vurdering at fastsatte mål og resultatkrav for 2021 i all hovedsak er oppfylt til tross for utstrakt bruk av hjemmekontor og digitale møter.

DIGITALISERING OG EFFEKTIVISERING

Regelrådet har i 2021 arbeidet videre med å skape god flyt i saksprosessene. Regelrådet har gått over til den

skybaserte plattformen Microsoft 365. Som følge av dette har Regelrådet i 2021 begynt å teste og ta i bruk de forskjellige løsningene som plattformen tilbyr med sikte på å effektivisere arbeid og saksflyt ytterligere. Regelrådet har blant annet testet digital handlingsplan og sekretariatets arbeid med uttalelser og bakgrunnsnotater. Regelrådet har fortsatt arbeidet med å legge ut oppdatert informasjon og veiledning på nettsidene.

Regelrådet har i 2021 revidert kriteriene for utvelgelse av saker for uttalelse fra Regelrådet. De forrige kriteriene ble vedtatt juni 2017. Regelrådet har siden den gang utviklet uttalelsesarbeidet og har derfor oppdatert kriteriene slik at disse er i samsvar med Regelrådets praksis.

Regelrådet har også i 2021 tilbrakt mye tid på hjemmekontor. Regelrådet investerte i utstyr og gode digitale løsninger som gjør at arbeidsoppgavene kan gjennomføres på kontoret, hjemme og andre steder. Blant annet er skrivere og nettbrett anskaffet.

PERSONAL OG BEMANNING

Regelrådet har i 2021 hatt tilnærmet full bemanning i sekretariatet med åtte medarbeidere. En medarbeider har permisjon, men denne er erstattet av en vikar. Samlet ble det utført 7,7 årsverk i sekretariatet i 2021, som er det samme som i 2020. Bruken av hjemmekontor er løpende vurdert og diskutert med de ansatte for å unngå mulige uheldige sider.

Vi har tatt ytterligere grep for å forbedre arbeidssituasjonen. Når det gjelder kompetanseutvikling er det satt opp egne program for alle medarbeidere. Opplæringsaktivitetene gjennomgås jevnlig.

ANDRE FORUTSETNINGER OG KRAV

Regelrådet har hatt én midlertidig ansettelse i 2021. I Regelrådets sekretariat arbeider det per nå tre menn og seks kvinner. Kjønnbalansen i sekretariatet er forbedret i løpet av 2021, sammenlignet med 2020. Regelrådet er en liten

organisasjon, og dette anses som et tilfeldig utslag. Vi jobber videre med å ta hensyn til kjønnbalansen i sekretariatet ved fremtidige tilsettingsprosesser. Videre har vi forbedret utlysningstekstene til stillinger i Regelrådet for å bidra til inkluderingsdugnaden. Blant annet på grunn av covid-19-tiltakene har Regelrådet ikke hatt studentengasjementer på sommeren i 2021. Rapportering av tilstandsrapport for kjønnbalanse i antall og prosent:

	År	Menn i pst.	Kvinner i pst.	Antall totalt	Kvinners lønn av menns
Totalt i virksomheten	2021	33	67	9	96,5 %
	2020	25	75	8	81,4 %
Administrasjonssjef	2021	100	0	1	
	2020	100	0	1	
Fagdirektør	2021	0	100	2	
	2020	0	100	2	
Seniorrådgiver	2021	0	100	2	
	2020	0	100	1	
Rådgiver	2021	50	50	2	91,9 %
	2020	50	50	2	109,1 %
Førstekonsulent	2021	50	50	2	116,1 %
	2020	0	100	2	

BÆREKRAFTSMÅLENE

Regelrådet har et begrenset antall innkjøp hvert år. Vi benytter Statens innkjøpsenters fellesavtaler og samarbeider med Kartverkets innkjøpsavdeling om andre typer innkjøp. Det er ikke brukt eksterne kommunikasjonstjenester ut over formgivning og layout på skriftlig materiell som årsrapport o.l. Regelrådet hadde i 2021 avtale om kjøp av administrativ kapasitet tilsvarende inntil 25 prosent stilling fra Kartverket. Etter avtale er det brukt av kapasiteten til lærlinger i Kartverket til blant annet første gjennomgang og kontroll av reiseregninger.

I tillegg mener vi at Regelrådet gjennom sitt uttalelser og veiledningsarbeid bidrar til å påpeke behovet for å utrede prinsipielle forhold som FNs bærekraftsmål der det er relevant.

SIKKERHET OG BEREDSKAP

Regelrådet har avtale med Kartverket om levering av IKT-tjenester. Avtalen er vurdert nøye når det gjelder organisering, analyser og tiltak som følger av lov og forskrifter, samt føringer gitt av Nasjonal sikkerhetsmyndighet. Regelrådet har kommet til at Kartverkets sikkerhetsorganisering med tilhørende rapport er fullt ut tilfredsstillende for Regelrådets virksomhet. Kartverket har generelt et meget høyt nivå på IT-driften, og kjøp av tjenester derfra er en stor fordel for Regelrådet.

5

VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER

VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER

Regelrådet går inn i 2022 med en ny strategi og en positiv evaluering i ryggen. Begge dokumentene inneholder flere forslag til tiltak som kan styrke Regelrådets arbeid fremover.

For at Regelrådet skal kunne bidra til bedre reguleringer og lavere kostnader for næringslivet vil det være klart ønskelig at rådet kan få stabile arbeidsvilkår og bred politisk støtte til arbeidet.

Slik vi ser det er det særlig tre forhold som har betydning for Regelrådets virksomhet fremover:

- Oppfølging av evalueringen av Regelrådet
- Gjennomføring av Regelrådets strategi
- Den nye regjeringens mål for Regelrådet

EVALUERING VISER AT REGELRÅDET FYLLER EN VIKTIG ROLLE I NORSK FORVALTNING

KPMG gjennomførte høsten 2021 en evaluering av Regelrådet på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet.

KPMGs evaluering av Regelrådet konkluderer med at Regelrådet bidrar til en nødvendig prosess for å bedre utredningskvaliteten av forslag til nytt og endret regelverk.

Evalueringen anbefaler at Regelrådet fortsetter innenfor nåværende ramme og mandat, men foreslår noen tiltak for ytterligere å styrke Regelrådets arbeid:

KPMG skriver i evalueringen:

«Evalueringen av Regelrådet finner at Regelrådet fyller en viktig rolle i norsk offentlig forvaltning. Det er en funksjon som er anbefalt av OECD og som også er på plass i sammenlignbare land. Det er vanskelig å estimere Regelrådets bidrag til verdiskaping for næringslivet, men evalueringen konkluderer med at Regelrådet har bidratt til og fortsetter å bidra til en nødvendig prosess for bedring av utredningskvaliteten for regelverksendringer og lovforslag. Vi anbefaler at Regelrådet fortsetter sitt arbeid innen nåværende rammer og mandat. Evalueringen gir anbefalinger om styrking av veiledningsarbeidet, sporing av effekter, styrking av virkemidler og å gi Regelrådet en tydeligere profil».

- Regelrådet kan styrke effekten av sitt arbeid ved å videreutvikle metoder for veiledning og kommunikasjon av og med regelgivere.
- Regelrådet kan tydeliggjøre i hvilken grad deres arbeid har en effekt på utredningskvalitet og verdiskapning ved å styrke sitt sporingsarbeid.
- Ved å gi Regelrådet sterkere virkemidler kan effekten av Regelrådets arbeid styrkes.

- Regelrådet kan styrke effekten av sitt arbeid ved å løfte synligheten.

Regelrådet er glad for den positive evalueringen og vil bruke tiden fremover til å vurdere tiltakene og hvordan de kan følges opp. Vi ser at flere av tiltakene er i tråd med vår strategi og kan gjennomføres innenfor gjeldende mandat og budsjettamme, mens andre tiltak kan medføre behov for mandatendringer og andre endringer i rammeverket for utredninger. Det er således tiltak som kan gjennomføres på kort sikt og på lang sikt. Flere av tiltakene krever også samarbeid med og handling fra andre etater.

Evalueringen kan leses i sin helhet [her](#).

REGELRÅDETS STRATEGI FOR ÅRENE 2021-2023

Regelrådet vedtok våren 2021 en omskrevet strategi. Strategien bygger på Regelrådets strategi for årene 2018-2020. Strategien tar utgangspunkt i målene for Regelrådets virksomhet slik de fremgår av mandatet og de årlige tildelingsbrevene. Strategien skal gjennomføres innenfor gjeldende budsjettammer.

REGELRÅDET SKAL GI UTTALELSER AV GOD KVALITET I SAKER SOM ER VIKTIGE FOR NORSK NÆRINGS LIV

Regelrådet vil søke å oppnå en hensiktsmessig spredning i hvilke departementer og direktorater som mottar uttalelser og gi uttalelser som er mer veiledende, presise og konkrete på hva som kunne vært forbedret i den enkelte utredningen. Uttalelsene skal også i større grad baseres på prinsipper for moderne lovgivning, klarspråk og best praksis internasjonalt for regulering

og regelverksutvikling. Vi vil videreutvikle uttalelsene for å sikre at de er relevante, konstruktive og tydelig rettet mot næringslivets kostnader og unødvendige byrder. Uttalelsene skal også ivareta SMB-perspektivet i sakene der det er relevant. Vi vil også følge regelverksforslagene over tid og frem til endelig vedtakelse for å blant annet spore mulige effekter av rådets uttalelser.

REGELRÅDET SKAL GI RELEVANT VEILEDNING TIL REGELVERKS-PRODUSENTER SLIK AT UTREDNINGSKVALITETEN FORBEDRES

Regelrådet skal komme i bedre posisjon til å veilede regelverksprodusenter som i utstrakt grad regulerer næringslivet. Enkelte departementer og direktorater er storprodusenter av regelverk som berører næringslivet. Det er særlig viktig for Regelrådet å etablere god dialog med disse miljøene. Vi skal bruke innsikten fra Regelrådets kartleggings- og uttalelsesarbeid til å rette veiledningen mot de områdene der vi observerer at utredningskvaliteten samlet sett har flest svakheter. Videre vil vi utvikle generell, skriftlig veiledning som adresserer de viktigste svakhetene i utredningskvalitet. Vi vil utvide praksisen med overleveringsmøter med ansvarlig departement eller direktorat når de får uttalelser fra Regelrådet. Vi vil også etablere veiledningssamarbeid med aktuelle statlige etater for å nå frem til flere regelverksprodusenter og bidra aktivt på arenaer der vi kan møte regelverksprodusenter, for eksempel konferanser og seminarer.

REGELRÅDET SKAL VIDEREUTVIKLE SIN EKSPERTISE PÅ REGELFORENKLING OG REGULERING AV NÆRINGSVIRKSOMHET OG DELE DENNE INNSIKTEN SLIK AT VI FÅR BEDRE REGULERINGER I NORGE

Regelrådet skal videreutvikle organisasjonens kunnskap om regelforenklighet og regulering med fokus på god regulering av næringslivet og beste praksis som er relevant i Norge. Vi skal dele kunnskap om god regulering av næringslivet slik at vi får bedre reguleringer i Norge. Vi skal delta aktivt i internasjonalt samarbeid på Regelrådets fagfelt for å innhente informasjon om bestep praksis på regelrådsarbeid og regulering av næringslivet, og følge utviklingen i andre land.

Videre skal vi kombinere vår innsikt om utredningskvalitet og regelverksprosesser i Norge med kunnskap om beste praksis internasjonalt for å gi råd om mulige forbedringer i det norske rammeverket for regulering av næringslivet. Regelrådet har et unikt data-materiale om utredningskvalitet og regelverksprosesser i Norge som gir grunnlag for dette arbeidet. Vi skal etablere samarbeid med andre statlige institusjoner for å bli involvert i relevante prosesser der rådets bidrag kan være nyttig.

SAMFUNNSKONTAKT, RELASJONER OG KOMMUNIKASJON

Regelrådet skal arbeide for å oppnå økt oppmerksomhet om viktigheten av gode reguleringer av næringslivet og øke etterspørsel etter gode beslutningsgrunnlag i Norge. Vi skal balan-

sere rollen som medhjelper for forvaltningen, ekstern kvalitetskontrollør for beslutningstakerne og vaktbikkje for næringslivet. Vi vil videreutvikle gode relasjoner til andre statlige etater for å kunne veilede og dele kunnskap. Vi skal ha god dialog med næringslivets organisasjoner for å kjenne til utfordringene de står ovenfor. Vi skal kommunisere tydelige budskap om utrednings- og reguleringskvalitet innenfor rådets mandat og gi forslag til systemforbedringer. Vi skal også legge vekt på åpenhet og kvalitet i vår dialog med andre, og undersøke hvordan våre uttalelser og veiledning blir mottatt. Disse tiltakene handler om kompetanse og kompetanseoppbygging, forbedring av arbeidsprosesser, kartlegging av behovet for økt kunnskap og forhold som gjør Regelrådet til en attraktiv arbeidsgiver.

Strategien kan bli justert i tråd med oppfølgingen av evalueringen av Regelrådet. Regelrådets strategi kan leses i sin helhet [her](#).

NYE MULIGHETER

En forutsetning for Regelrådets framtidige virksomhet er tydelige signaler i form av mandat fra regjeringen om hvordan man ønsker å bruke Regelrådet i fremtiden. Det er liten tvil om at Regelrådets gjennomslagskraft og påvirkning henger sammen med den politiske støtten til rådets mandat, både fra regjering og Storting. Vi er derfor glade for tydelige positive signaler om at regelrådsfunksjonen er viktig. Vi ser frem til å videreutvikle rollen i tråd med de politiske føringene som legges for vår virksomhet.

6

ÅRSREGNSKAP 2021

LEDELSESKOMMENTAR TIL ÅRSREGNSKAPET FOR 2021

FORMÅL

Regelrådet ble opprettet i 2015, er et statlig forvaltningsorgan administrativt underlagt Nærings- og fiskeridepartementet, og fører regnskap i henhold til kontantprinsippet slik det fremgår av prinsippnoten til årsregnskapet. Formålet til rådet er å bidra til at næringslivet ikke påføres unødvendige kostnader gjennom nytt eller endret regelverk, og slik legge til rette for økt verdiskapning og konkurransekraft.

BEKREFTELSE

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten og rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Nærings- og fiskeridepartementet. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av Regelrådets økonomiske situasjon, det vil si disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, eiendeler og gjeld.

VURDERINGER AV VESENTLIGE FORHOLD

I tildelingsbrevet ble Regelrådet gitt et budsjett på 11,123 mill. kroner. I tillegg kommer 552 000 kroner som ble overført fra 2020, samt 190 000 kroner bevilget i forbindelse med lønnsoppjøret. Samlet tildeling for 2021 var på 11,865 mill. kroner.

Regnskapet viser en mindretgift på om lag 1,456 mill. kroner. Av disse søkes det overført om lag 565 650 kroner til budsjettet for 2022, jf. Bevilgningsrapportering og note B.

Utgifter til lønn og honorarer er Regelrådets største utgiftsposter. Deretter kommer utgifter til leie og drift av lokaler og IT-systemer fra Statens kartverk, samt reise- og møteutgifter. I 2021 har det vært vesentlig mindre reise- og møtevirksomhet som følge av koronapandemien. Vi har hatt full bemanning hele året, de ansatte har stort sett jobbet fra hjemmekontor, og det aller meste av møtevirksomhet har funnet sted på digitale løsninger. Dette er en av hovedgrunnene til årets mindreforbruk.

Mellomværende med statskassen utgjorde per 31.12.21 kroner 652 292. Oppstillingen av artskontorrapporteringen viser hva mellomværende består av, i hovedsak forskuddstrekk og annen kortsiktig gjeld.

TILLEGGSOPPLYSNINGER

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Regelrådet. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per dags dato, men revisjonsberetningen skal være ferdig senest 1. mai 2022 og vil bli publisert på Regelrådets nettsider så snart dokumentet er klart.

Sandra Riise, leder av Regelrådet

PRINSIPPNOTE TIL ÅRSREGNSKAPET

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2019 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret.
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- c) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.
- d) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin

konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto.

BEVILGNINGSRAPPORTERINGEN

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene

framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

ARTSKONTORAPPORTERINGEN

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mell-

omværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskaps-tall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

BEVILGNINGSRAPPORTERING

OPPSTILLING AV BEVILGNINGSRAPPORTERING 31.12.2021

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2021	Merutgift(-) og mindreutgift
0915	Regelrådet, driftsutgifter	01	Driftsutgifter	A,B	11 865 000	10 409 132	1 455 868
1633	Nettoordning for mva i staten	01	Driftsutgifter	A, B	0	243 639	
<i>Sum utgiftsført</i>					11 865 000	10 652 771	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 2021	Merinntekt og mindreinntekt(-)
5700	Arbeidsgiveravgift	72	Arbeidsgiveravgift		0	1 020 983	
<i>Sum inntektsført</i>					0	1 020 983	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						9 631 787	
Kapitalkontoer							
60094003	Norges Bank KK/utbetalinger					-9 531 383	
709416	Endring i mellomværende med statskassen					-100 405	
<i>Sum rapportert</i>						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)							
					31.12.2021	31.12.2020	Endring
709416	Mellomværende med statskassen				-652 292	-551 887	-100 405

NOTE A: FORKLARING AV SAMLET UTGIFTSBEVILGNING

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
91 501	552 000	11 313 000	11 865 000

Overførte midler fra 2020 til 2021 på Regelrådets budsjett er 552 000 kroner.

Budsjettvedtaket i saldert budsjett 2021, kap 915 post 01 driftsutgifter var på 11,123 mill. kroner, jf. tillegg til tildelingsbrevet for Regelrådet for 2021.

I forbindelse med lønnsoppgjøret ble Regelrådet tilført 190 000 kroner. Dette gir samlet tildeling av midler på 11 865 000 kroner i 2021.

NOTE B: FORKLARING TIL BRUKTE FULLMAKTER OG BEREGNING AV MULIG OVERFØRBART BELØP TIL NESTE ÅR

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Merutgift(-)/ mindre utgift etter avgitte belastningsfullmakter	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
91 501	"kan overføres"	1 455 868	1 455 868	1 455 868	565 650	565 650

FORKLARING TIL BRUK AV BUDSJETTFULLMAKTER

I tildelingsbrevet for 2021 fikk Regelrådet delegert følgende fullmakter fra Nærings- og fiskeridepartementet for 2021:

- *Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten.*
Denne fullmakten er ikke benyttet.
- *Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester ut over budsjettåret, forutsatt at eventuelle avtaler inngås ihht. Finansdepartementets rundskriv R-110, og at avtaler knyttet til bygge- og leiesaker inngås innenfor rammen av "Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor", fastsatt 20. januar 2012 og sist endret 13. januar 2017.*
Avtalen om kjøp av administrativ hjelp fra Statens kartverk 10 timer i uken, fortsetter fra 2021 til 2022.
- *Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten mot tilsvarende innsparing i de neste fem budsjettårene.*
Denne fullmakten er ikke benyttet.

ARTSKONTORRAPPORTERING

Oppstilling av artskontorrapportering 31.12.2021

		2021	2020
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		0	0
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	1	8 292 933	8 096 513
Andre utbetalinger til drift	2	2 073 227	1 933 280
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		10 366 161	10 029 793
Netto rapporterte driftsutgifter		10 366 161	10 029 793
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	3	42 971	0
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		42 971	0
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		42 971	0
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		1 020 983	1 000 197
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		243 639	214 969
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-777 344	-785 228
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		9 631 787	9 244 565
Oversikt over mellomværende med statskassen			
		2021	2020
Skyldig skattetrekk og andre trekk		-519 911	-443 635
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse		-132 381	-110 441
Lønn (negativ netto, for mye utbetalt lønn m.m)		0	2 189
Sum mellomværende med statskassen	4	-652 292	-551 887

NOTE 1: UTBETALINGER TIL LØNN

Lønnen gjelder de ansatte i sekretariatet. Andre ytelser gjelder honorarer til Regelrådets medlemmer og andre personalkostnader. I 2021 er det betalt 1 289 150 kroner pluss arbeidsgiveravgift i honorarer til Regelrådets medlemmer.

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.

Premiesatser:	2021	2020
Arbeidsgivers andel av premiesatsen	10,30 %	10,30 %
Arbeidstakers andel	2 %	2 %
Samlet premiesats	12,30 %	12,30 %

NOTE 2: ANDRE UTBETALINGER TIL DRIFT

	31.12.2021	31.12.2020
Husleie	304 664	300 507
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	227 763	224 443
Mindre utstyrsanskaffelser	103 566	30 668
Leie av maskiner, inventar og lignende	0	18 100
Kjøp av konsulenttjenester	532 680	517 645
Kjøp av andre fremmede tjenester	235 177	43 237
Reiser og diett	35 317	125 472
Øvrige driftsutgifter	634 060	673 208
Sum andre utbetalinger til drift	2 073 227	1 933 280

NOTE 3: UTBETALING TIL INVESTERINGER

	31.12.2021	31.12.2020
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	42 971	0
Sum utbetaling til investeringer	42 971	0

Det er kun gjort mindre nyanskaffelser i 2021 i forbindelse med noe innkjøp av utstyr til hjemmekontor. Disse er en del av utbetalinger til drift.

NOTE 4: SAMMENHENG MELLOM AVREGNING MED STATSKASSEN OG MELLOMVÆRENDE MED STATSKASSEN

	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Sum	0	0	0
Omløpsmidler			
Sum	0	0	0
Langsiktig gjeld			
Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-160 176	0	-160 176
Skyldig skattetrekk	-519 911	-541 415	21 504
Annen kortsiktig gjeld	0	-110 877	110 877
Sum	-680 087	-652 292	-27 795
Sum	-680 087	-652 292	-27 795

Denne noten viser sammenhengen mellom bokført avregning med statskassen og rapportert mellomværende med statskassen. Notene synliggjør avvik mellom virksomhetens bokføring og rapportering til statsregnskap

VEDLEGG: REGELRÅDETS UTTALELSER I 2021

Utredningens navn	Ansvarlig departement/direktorat	Dato uttalelse publisert	Regelrådets vurdering
Høring - Om krav til vekterutdanning for ansatte ved alarmselskaper som ikke foretar utrykning	Justis- og beredskapsdepartementet	03.02.2021	●
Høring - Gjennomføring av moderniseringsdirektivet	Barne- og likestillingsdepartementet	03.02.2021	●
Høring - Forslag om å etablere en godkjenningsordning for bilvask, dekkskift og dekklagring	Arbeids- og sosialdepartementet	05.02.2021	●
Høring - Utkast til lov om endringer i lov om miljøvern på Svalbard 15. juni 2001 nr. 79 (svalbardmiljøloven)	Klima- og miljødepartementet	11.02.2021	●
Høring – Ny lov om levering av digitale ytelser til forbrukere (digitalytelsesloven)	Justis- og beredskapsdepartementet	12.02.2021	●
Høring - Av forslag til endringer i akvakulturregelverket	Fiskeridirektoratet	19.03.2021	●
Høring – NOU 2020: 11 Den tredje statsmakt – Domstolene i endring	Justis- og beredskapsdepartementet	25.03.2021	●
Avgift på villlevende marine ressurser	Skatteetaten/-direktoratet	26.03.2021	●
Høring - Forslag til forskrift om utsortering av bioavfall og plastavfall	Miljødirektoratet	14.04.2021	●
Høring - Om endringer i arbeidsmiljøforskriftene og forskrift om HMS-kort på bygge- og anleggsplasser	Arbeidstilsynet	16.04.2021	●
Høring - NOU 2021: 1 Regler om tilsynsmyndighet, sanksjonskompetanse og klageordning	Finansdepartementet	12.05.2021	●
Høring - Om endringer i forskrift om landings- og sluttseddel (Landingsforskriften), Forslag til forskrift om automatisk veisystem til bruk ved landing av fisk og endringer i instrumentspesifikke forskrifter	Fiskeridirektoratet	18.05.2021	●
Høring - Om forskrift om endring av forskrift om periodisk kontroll av kjøretøy av 13. mai 2009 nr. 591 om periodisk kontroll av kjøretøy	Statens vegvesen	28.05.2021	●
Høring - Forslag til endringer i diverse forskrifter for å redusere hastighetsforskjeller mellom kjøretøy på veg	Statens vegvesen	28.05.2021	●
Høring - Endringer i helsepersonelloven: autorisasjon av naprapater, osteopater, logopeder og paramedisinere	Helse- og omsorgsdepartementet	28.05.2021	●
Høring - Forslag til endring av avfallsforskriften kap. 1 om kasserte elektriske og elektroniske produkter	Miljødirektoratet	08.06.2021	●

Høring - Av forslag om krav til teknisk standard for akvakulturanlegg for fisk i sjø, innsjø og vassdrag (NYTEK22)	Fiskeridirektoratet	05.07.2021	●
Høring – Forslag til endringer i forskrift om arbeid som utføres i arbeidstakers hjem	Arbeids- og sosialdepartementet	08.07.2021	●
Høring - Forslag til forskrift om løsning for tilgjengeliggjøring av helsedata (Helseanalyseplattformen og Helsedataservice)	Helse- og omsorgsdepartementet	08.07.2021	●
Høring - Forslag til nye regler om stiftelser	Nærings- og fiskeridepartementet	08.07.2021	●
Høring – NOU 2021: 7 Trygg og enkel eiendomsmegling	Finansdepartementet	10.09.2021	●
Høring - Krav om regnskapsmessig skille for private barnehager mv. Forslag til endringer i barnehageloven og forslag til ny økonomiforskrift til barnehageloven	Kunnskapsdepartementet	16.09.2021	●
Høring - Forslag til endringer i forbrukerkjøpsloven	Justis- og beredskapsdepartementet	17.09.2021	●
Høring - Av forslag til endringer i plan- og bygningsloven (fortetting, transformasjon, utbyggingsavtaler mv)	Kommunal- og moderniseringsdepartementet	05.10.2021	●
Høring - Gjennomføring av tilgjengelighetsdirektivet	Kulturdepartementet	06.10.2021	●
Høring - Om forslag til endringer i vegtransportloven og yrkestransportloven for gjennomføring av mobilitetspakken	Statens vegvesen	08.10.2021	●
Høring - Forslag om innføring av eierkonsentrasjonsregler i kystfiskeflåten	Fiskeridirektoratet	08.10.2021	●
Høring - Forslag til ny ekomlov, ny ekomforskrift og endringer i nummerforskriften	Kommunal- og moderniseringsdepartementet	14.10.2021	●
Høring - Forslag om endring i byggteknisk forskrift § 11-6 Tiltak mot brannspredning mellom byggverk.	Direktoratet for byggkvalitet	09.11.2021	●
Høring - Forslag til forskrift for betongproduksjon	Miljødirektoratet	17.11.2021	●
Høring - Forslag om opplysningsplikt om salgs- og kjøpstransaksjoner	Skatteetaten/-direktoratet	18.11.2021	●
Høring - Om endringer i sikkerhetsloven (eierskap mv.)	Justis- og beredskapsdepartementet	25.11.2021	●
Høring - Forslag til endringer i konkurranseloven	Nærings- og fiskeridepartementet	20.12.2021	●
Høring - Forslag om etablering av en ny ordning for tildeling av tillatelser til miljøteknologiformål	Nærings- og fiskeridepartementet	22.12.2021	●
Høring - Fiskeritillatelser og kvotefaktorer	Fiskeridirektoratet	22.12.2021	●
Høring - Forslag til endring i forurensningsforskriften kapittel 20	Miljødirektoratet	23.12.2021	●

ANSVARLIG UTGIVER:

Regelrådet

FOTO:

© Ann Kristin Støveren/futura.no

FORSIDEBILDE:

© Colourbox